

Н. М. Чеботарьова,
Т. В. Кондратьєва

Магістерська робота

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

Н. М. Чеботарьова, Т. В. Кондратьєва

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

*Методичні рекомендації до підготовки та захисту
для студентів спеціальності
8.03050601 «Прикладна статистика»*

Луганськ
ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
2013

УДК 378.22.091.26(076)

ББК 378.480.28рз

Ч34

Рецензенти:

Пенькова І. В. – доктор економічних наук, професор кафедри зовнішньоекономічної діяльності підприємств Донецького національного технічного університету.

Чорна А. М. – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін Краснодонського факультету інженерії та менеджменту Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Спорняк С. О. – кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії та прикладної статистики Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Чеботарьова Н. М.

Ч34 Магістерська робота : метод. реком. до підготовки та захисту для студ. спец. 8.03050601 «Прикладна статистика» / Н. М. Чеботарьова, Т. В. Кондратьєва ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 92 с.

У методичних рекомендаціях висвітлено питання підготовки випускної кваліфікаційної роботи за спеціальністю 8.03050601 «Прикладна статистика», вимоги до змісту, правила оформлення, порядок подання та захисту. Призначені для студентів, що навчаються за програмою підготовки магістрів «Прикладна статистика».

УДК 378.22.091.26(076)

ББК 378.480.28рз

*Рекомендовано до друку Навчально-методичною радою
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № № 10 від 5 червня 2013 року)*

© Чеботарьова Н. М., Кондратьєва Т. В., 2013

© ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013

Зміст

Зміст	3
Вступ	4
1. Загальні положення.....	10
2. Технологія магістерського дослідження	14
2.1. Вибір теми дослідження.....	15
2.2. Підготовчий етап магістерського дослідження.....	29
2.3. Теоретичні основи дослідження	35
2.4. Підтвердження гіпотези розрахунковим шляхом з обробкою наукової та практичної інформації	37
2.5. Наукове керівництво, консультування і рецензування.....	41
3. Написання та оформлення дипломної магістерської роботи.....	44
3.1. Вимоги до змісту та структури дипломної магістерської роботи	44
3.2. Вимоги до оформлення магістерської роботи	53
3.3. Оформлення бібліографічних записів	60
4. Процедура захисту магістерської роботи	68
5. Рекомендовані джерела інформації для виконання магістерської роботи	76
Список використаних джерел.....	83
Додатки	84

Вступ

Кваліфікація (ступінь) магістра - це академічний ступінь, що відображає відповідний освітній рівень випускника, готовність до науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності [1].

Магістр прикладної статистики повинен володіти такими компетенціями [4]:

а) науково-дослідницька та аналітична діяльність:

1. Визначати основні економічні показники діяльності підприємств різних галузей економіки і форм власності.
2. Здійснювати порівняльний і чинниковий аналіз.
3. Досліджувати взаємозв'язки економічних показників.
4. Давати узагальнену оцінку стану фінансово-господарської діяльності підприємств.
5. Вносити пропозиції щодо резервів поліпшення діяльності роботи підприємств.
6. Давати об'єктивну оцінку роботи підприємства та його підрозділів з погляду виконання прогностичних показників виробничих завдань та договірних зобов'язань.
7. Оцінювати конкурентоспроможність продукції, кон'юнктуру ринку, визначати тенденції та вплив чинників на визначені показники.
8. Узагальнювати систему статистичних показників для складання статистичних бюлетнів, щорічників з метою висвітлення процесів соціально-економічного розвитку району, області і галузей економіки.
9. Вивчати потребу користувачів у статистичній інформації та вдосконалювати економіко-статистичний аналіз.
10. Розробляти плани статистичних досліджень та

контролювати їх виконання.

11. Готувати наукові огляди, реферати, доповіді, статті з певного напрямку наукових досліджень.

б) організаційно-управлінська діяльність (планова, організаційна, контрольна):

1. Визначати перспективи розвитку виробництва.
2. Складати плани роботи окремих економічних підрозділів.
3. Проектувати виробничу програму підприємства на наступний рік і визначати її ресурсне забезпечення.
4. Прогнозувати рівень витрат на виробничу і комерційну діяльність підприємства й оцінювати очікувані фінансові результати діяльності.
5. На основі моделювання прогнозних значень здійснювати коротко-, середньо- та довгострокові перспективні розрахунки соціально-економічних показників.
6. Надавати методологічну і практичну допомогу працівникам обліку з питань своєчасного і правильного відображення фінансово-господарських операцій у реєстрах синтетичного й аналітичного обліку та формах звітності.
7. Забезпечувати складання і проходження ділових документів з обліково-фінансової діяльності.
8. Організовувати провадження первинного обліку та звітності з наданням в органи статистики.
9. На основі облікової первинної документації контролювати стан статистичної звітності об'єктів, що перевіряються, згідно з інструкціями щодо її заповнення.
10. У разі виявлення приписок та інших викривлень звітних даних вимагати від юридичних осіб та громадян, які ведуть підприємницьку діяльність, вносити корективи до державної статистичної

звітності, приймати рішення відповідно до чинного законодавства.

11. Спираючись на форми державної статистичної звітності, контролювати достовірність інформації шляхом перевірки взаємозв'язків показників окремих підрозділів звітів.
12. З метою підготовки до проведення комплексного аналізу та прогнозування соціально-економічних явищ та процесів уміти готувати інформацію, вибирати тип моделі, здійснювати розрахунки її параметрів та перевіряти адекватність.
13. Обчислювати та використовувати відповідні критерії для аналізу рівня достовірності прогнозних оцінок.
14. Здійснювати контроль за веденням статистичного обліку та звітності на підприємствах.
15. Контролювати використання ЕОМ та інформаційних технологій під час формування статистичної звітності.
16. Контролювати організацію постановки на статистичний облік суб'єктів підприємницької діяльності.
17. Контролювати випуск офіційних статистичних видань, аналіз соціально-економічного стану об'єктів господарювання, розробки інструментарію для виконання статистичних спостережень.

в) статистична діяльність:

1. Організувати і здійснювати статистичне спостереження за станом і тенденціями розвитку економіки, видів економічної діяльності та за виконанням програм соціально-економічного розвитку регіонів.
2. Організувати та виконувати вибіркові обстеження домогосподарств, одноразові статистичні спостереження, опитування, моніторинг та ін.
3. Розробляти макети таблиць, блок-схеми для

комп'ютерного оброблення.

4. Складати алгоритми рішення обліково-статистичних задач на ПЕОМ.
5. Передавати в установленому порядку зведену статистичну інформацію на вищий рівень державного управління.
6. Визначати оптимальні методи організації статистичного спостереження.
7. Проектувати інструментарій спостереження.
8. Удосконалювати методи та технологію електронного оброблення статистичних даних.
9. Застосовувати на практиці конкретні методи аналізу статистичної інформації.
10. Інтерпретувати здобуті статистичні показники, спираючись на свої професійні знання та навички.
11. Збирати, опрацьовувати, узагальнювати та всебічно аналізувати статистичну інформацію про процеси, що відбуваються в економічному та соціальному житті України та її регіонів.
12. Забезпечувати достовірність, об'єктивність, оперативність, стабільність надходження та цілісність статистичної інформації.
13. Забезпечувати доступність, гласність і відкритість зведених статистичних даних у межах чинного законодавства.
14. Створювати та запроваджувати статистичну методологію, що базується на результатах наукових досліджень, міжнародних стандартах та рекомендаціях.
15. Розробляти методики для організації збирання статистичної інформації, її опрацювання та аналізу з метою розв'язання актуальних соціально-економічних завдань

г) навчально-методична діяльність:

1. Викладати економічні дисципліни у вищих навчальних закладах.
2. Готувати плани, програми, засоби контролю знань з економічних дисциплін у вищих навчальних закладах.

Магістрант, який виконав усі вимоги навчального плану, встановлений обсяг науково-дослідної роботи відповідно до індивідуального плану роботи і який пройшов практику, допускається до підсумкової атестації. захист випускної кваліфікаційної роботи є обов'язковою складовою підсумкової державної атестації випускників вузів. захист магістерської роботи проводиться на засіданні Державної екзаменаційної комісії (ДЕК). Результати захисту випускної кваліфікаційної роботи є підставою для прийняття Державною екзаменаційною комісією рішення про присвоєння ступеня магістра статистики та видачі диплома державного зразка [2, 8].

Магістерська робота - авторська творча робота і категоричних методичних вказівок по її виконанню бути не може. У даному навчально-методичному виданні представлені загальні рекомендації, засновані на практиці виконання подібного роду досліджень. Методичні рекомендації призначені для студентів, що навчаються за напрямом підготовки магістрів 8.03050601 «Прикладна статистика».

Дані методичні рекомендації розроблені на основі:

Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступенева освіта) (затверджено Постановою КМУ від 20.01.1998 р. № 65);

Рекомендацій про порядок створення, організацію та роботу державної екзаменаційної комісії в вищих навчальних закладах України № 83-5/1259 від 29.12.1993 р.;

Державного стандарту України ДСТУ 3008-95

"Документація. Звіти у сфері науки и техніки. Структура и правила оформлення";

Галузевого стандарту вищої освіти України «Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра спеціальності 8.03050601 «Прикладна статистика»;

Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та сорту України № 384 від 20.03.2012 «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації»;

основних вимог до дисертацій та авторефератів дисертацій (Бюлетень ВАК України, № 6, 2007 р.);

Типового положення про магістерську роботу в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка (затвержене Вченою Радою 24 червня 2011 р.);

Положення про магістратуру ЛНУ імені Тараса Шевченка (затвержене Вченою Радою 26 червня 2009 р.).

1. Загальні положення

Магістерська робота - це самостійна кваліфікаційна робота дослідного характеру, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в рамках нормативної та варіативної складових освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю "Прикладна статистика". Вона є формою контролю набутих магістрантом у процесі навчання інтегрованих знань, умінь, навичок, які необхідні для виконання професійних обов'язків.

Визначальними ознаками магістерської роботи має бути наукова новизна, самостійність, дослідницький характер, актуальність [7].

Мета магістерської роботи :

- систематизація й поглиблення теоретичних і практичних знань, формування навичок використання цих знань при вирішенні конкретних наукових, науково-технічних і професійних завдань;
- розвиток навичок самостійної науково-дослідної роботи й оволодіння методикою теоретичних, експериментальних і науково-практичних досліджень;
- набуття досвіду аналізу результатів досліджень, що були отримані, формулювання висновків і положень;
- набуття навичок написання й оформлення наукової праці та отримання досвіду її прилюдного захисту [7].

Магістерська робота покликана розкрити науковий потенціал магістранта, показати його здібності в організації і проведенні самостійного статистичного дослідження, використанні сучасних загальнонаукових та статистичних методів і підходів при вирішенні проблем у досліджуваній області економіки, виявленні результатів проведеного статистичного дослідження, їх аргументації та розробці обґрунтованих рекомендацій і пропозицій.

Магістерське дослідження передбачає самостійне виконання кваліфікаційної теоретичної або прикладної наукової роботи, в якій на підставі авторського узагальнення та аналізу науково-практичної інформації, авторських досліджень вирішені завдання, що мають значення для певної галузі знань. Магістерська робота відноситься до розряду навчально-дослідних робіт, виконується магістрантом за матеріалами, зібраними за період навчання в магістратурі та в процесі переддипломної практики.

Магістерська робота повинна підтвердити здібності автора самостійно вести науковий пошук, використовуючи теоретичні знання та практичні навички, виявляти і формулювати професійні проблеми, знати методи і прийоми їх вирішення. Зміст роботи можуть становити результати теоретичних досліджень, розробка нових методів і методичних підходів до вирішення наукових проблем, вирішення завдань прикладного характеру.

Мета захисту магістерської роботи - дати можливість магістрантам продемонструвати набуті знання по економічним проблемам при розробці конкретної теми і отримати за підсумками захисту ступінь магістра прикладної статистики. На шляху досягнення цієї мети необхідно вирішувати нижченаведені завдання принципового характеру:

- обґрунтувати значимість і актуальність досліджуваної проблеми;
- визначити мету і завдання дослідження;
- визначитися з предметом і об'єктом дослідження;
- провести дослідження наукових та літературних джерел з досліджуваної проблеми;
- провести економічний аналіз сучасного стану об'єкта дослідження за останні три-п'ять років, виявити динаміку і тенденції зміни економічних і фінансових

показників;

- обґрунтувати вибір методів проведення дослідницьких робіт та логіки викладу їх основних результатів;

- аргументувати науково-методологічну цінність і практичну значущість виконаної роботи;

- узагальнити отримані наукові висновки і практичні результати та рекомендації щодо вдосконалення перспективного розвитку об'єкта дослідження.

При підготовці роботи магістрант:

- систематизує, закріплює і розширює теоретичні знання та практичні навички з спеціалізації і застосовує їх при вирішенні конкретних наукових економічних та фінансових задач;

- розвиває навички ведення самостійної роботи і опановує методiku дослідження та експериментування при вирішенні розроблених у роботі проблем і питань;

- освоює навички самостійного опрацювання ідей та їх всебічного обґрунтування, системного аналізу, відпрацювання фактичних даних, їх узагальнення та презентації своїх ідей в чіткій, стандартній і ясній для всіх формі.

При підготовці магістерської роботи магістрант має дотримуватися таких вимог:

магістерська робота виконується державною мовою, для іноземних студентів допускається використання російської та англійської мови [6, 7];

магістерська робота готується кожним магістрантом індивідуально. При необхідності кілька робіт, що становлять складові однієї комплексної теми, можуть бути об'єднані одною назвою і представляти окремі складові комплексної магістерської роботи. Але кожна частина комплексної магістерської роботи є магістерською роботою одного магістранта;

запропоновані у роботі рішення і рекомендації щодо вирішення поставленого завдання науково-практичного характеру мають бути аргументованими, критично оціненими і, за можливістю, підтверджені оцінками економічного і соціального ефекту;

магістерська робота може містити відомості про практичне використання рекомендацій, а також про використання її матеріалів магістрантом для виступів на науково-практичних конференціях та в опублікованих працях;

магістрант несе особисту відповідальність за прийняті рішення, правильність виконаних розрахунків, адекватність та надійність роботи програмного продукту, якість виконання та оформлення роботи, а також за вчасність її завершення;

виклад матеріалу ведеться від третьої особи;

необхідно слідкувати за тим, щоб виклад було зроблено в одному часі;

магістерська робота оформляється в одному екземплярі і тиражування її заборонено;

відповідальність за виконання затвердженого індивідуального плану підготовки магістерської роботи покладається безпосередньо на магістранта.

2. Технологія магістерського дослідження

Технологія магістерського дослідження - це розробка послідовності та термінів роботи над роботою, порядок виконання окремих її елементів з конкретизацією результатів по них, що дозволяють досягти позитивного результату по роботі в цілому. При всьому різноманітті підходів до виконання магістерського дослідження в загальному вигляді вона реалізується наступною послідовністю:

- складання робочого плану підготовки магістерської роботи;
- обґрунтування актуальності, визначення теоретичного та практичного значення теми дослідження, висунення гіпотези дослідження;
- формулювання цілей і завдань дослідження, об'єкта і предмета дослідження;
- конкретизація методів і методик дослідження;
- вивчення і аналіз теоретичних засад дослідження;
- збір і вивчення практичної інформації;
- підтвердження гіпотези розрахунковим шляхом з обробкою науково-практичної інформації;
- формулювання чітких висновків по роботі;
- оформлення роботи;
- оформлення презентації роботи.

Виконання магістерської роботи здійснюється під керівництвом наукового керівника, який консультує магістранта з проблеми дослідження, контролює виконання індивідуального плану та несе відповідальність за хід дослідження, якісне та своєчасне виконання магістерської роботи.

2.1. Вибір теми дослідження

Тематика магістерських робіт визначається випусковою кафедрою і доводиться студентам магістратури на початку магістерської підготовки [7]. Інформаційною базою написання магістерської роботи має бути місце проходження переддипломної практики.

Тему магістерської роботи закріплюють персонально за кожним студентом на початку навчання в магістратурі. За поданням кафедри тема магістерської роботи й науковий керівник закріплюються за студентом наказом ректора. У разі необхідності тема магістерської роботи може бути скоригована, але не пізніше ніж за два місяці до її захисту [6, 7].

Назва магістерської роботи повинна бути, по можливості, стислою, відповідати суті поставленого наукового завдання, указувати на наукову проблему [7].

При виборі теми магістерської роботи варто враховувати наступне: характер попередньої науково-дослідної роботи; теми доповідей на наукових конференціях і студентських олімпіадах; економічну політику підприємств, установ, організацій; інформаційну базу; наявність літератури та програмних продуктів; теоретичних і практичних розробок тощо. Правильний вибір теми визначає результати роботи магістранта.

Для затвердження теми магістерської роботи магістрант звертається з особистою письмовою заявою на ім'я завідуючого кафедри, в якій вказує тему та керівника.

У даних рекомендаціях наводиться список рекомендованих тем магістерських робіт, в рамках яких повинна бути сформульована тема роботи. Магістрант може запропонувати для магістерської роботи свою тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки і

подальшим її затвердженням на засіданні кафедри економічної теорії та прикладної статистики.

Орієнтовна тематика магістерських робіт

I. Інформаційно-аналітичне забезпечення системою національних рахунків (СНР) управлінських рішень стосовно економічного розвитку та конкурентоспроможності економіки України

1. Методологічні проблеми організації макроекономічного рахунництва в Україні.

2. Особливості та значення секторального аналізу економіки України.

3. Статистичний аналіз пропорцій та результатів економічної діяльності за секторами й галузями економіки.

4. Статистичний аналіз взаємозв'язку рахунків утворення, розподілу, й перерозподілу доходів в економіці.

5. Статистичний аналіз економічного циклу як кумулятивного процесу в СНР.

6. Статистичний аналіз взаємозв'язку секторів у системі національних рахунків.

7. Концепція чинників виробництва та концепція первинних доходів й їх значення в формуванні та розвитку СНР.

8. Статистичний аналіз рахунку виробництва щодо методології визначення його балансуєчої статті.

9. Статистичний метод обґрунтування програм регіонального розвитку України.

10. Статистичні методи моделювання в прогнозуванні розвитку екологічних систем.

11. Статистична оцінка перспектив економічного розвитку регіонів України.

12. Статистичний аналіз ролі іноземних джерел інвестування вітчизняної економіки в забезпеченні економічного розвитку.

13. Статистичний аналіз формування обсягу і структури кінцевого споживання в економіці.

14. Статистичний аналіз джерел фінансування нагромадження національного майна.

15. Статистичне моделювання міжгалузевих зв'язків на основі методології СНР.

16. Статистичний аналіз обліку потоків доходів з «іншим світом».

17. Особливості статистичного аналізу рахунку вторинного розподілу первинних доходів.

18. Порівняльний міжрегіональний аналіз результатів економічної діяльності.

19. Статистичний аналіз витрат на кінцеве споживання домогосподарств.

20. Порівняльний статистичний аналіз соціально-економічного розвитку та конкурентоспроможності України з іншими країнами

21. Статистичний аналіз секторальних витрат на кінцеве споживання за методологією СНР.

22. Комплексний аналіз ефективності суспільного виробництва на засадах методології системи національних рахунків.

23. Аналітичні можливості Системи національних рахунків в визначенні національного багатства та напрямків його зростання.

II. Статистичний аналіз інвестиційної діяльності

24. Статистичний аналіз управління інвестиційною діяльністю підприємств вугільної промисловості.

25. Статистичний аналіз розвитку інвестиційного процесу, спрямованого на відтворення основного капіталу.

26. Статистична оцінка інвестиційних процесів України в умовах економічного розвитку.

27. Нагромадження. Роль рахунків нагромадження в системі національних рахунків.
28. Статистичний аналіз взаємозв'язку нагромадження та чистого заощадження.
29. Аналіз потоку інвестицій на основі рахунку капіталу щодо методології СНР.
30. Особливості рахунку капіталу та фінансового рахунку щодо статистичного аналізу інвестицій.
31. Зовнішні рахунки нагромадження як статистична основа аналізу інвестиційних потоків «іншого світу».
32. Статистичний аналіз інвестицій в моделях економічного росту.
33. Регіональний розподіл інвестицій в основний капітал, як фактор економічного розвитку та конкурентоспроможності регіонів.
34. Статистичний аналіз розвитку житлового будівництва в Україні.
35. Статистична оцінка інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності економіки України.

III. Інноваційна складова статистики економічного розвитку та конкурентоспроможності країни

36. Статистичний аналіз параметрів інвестиційно-інноваційної моделі розвитку України.
37. Статистична оцінка інноваційного характеру сучасних системних трансформацій в економіці.
38. Статистичний аналіз взаємозв'язку інноваційної діяльності і національної конкурентоспроможності.
39. Статистична оцінка ефективності інноваційних процесів в розподілі за технологічними укладами.

40. Статистична оцінка інноваційного потенціалу України та його конкурентоспроможності.

41. Статистичний аналіз взаємозв'язку основних типів нововведень: науково-технічних, соціально-економічних, інформаційних та управлінських.

42. Статистичний аналіз інноваційних змін переходу до інтенсивного типу розширеного відтворення.

43. Статистика циклічного характеру інноваційного процесу та його структури.

44. Статистичне моделювання інноваційних змін в регіонах України.

45. Статистичний аналіз ролі інформаційних центрів, науково-технічних комплексів, технополісів у формуванні інноваційних процесів та забезпеченні конкурентоспроможності країни.

46. Статистична оцінка та прогноз стану оточуючого середовища в зв'язку з розвитком науково-технічного прогресу.

47. Статистичний аналіз рівня інформатизації суспільства як складової конкурентоспроможності країни.

48. Статистичний аналіз розвитку Інтернет - технологій як фактору соціально-економічного розвитку країни.

49. Інформаційні ресурси як фактор конкурентної спроможності країни: статистичний аналіз стану та розвитку.

50. Статистичний аналіз інформатизації України в контексті євроінтеграційних процесів.

51. Статистика державної інноваційної політики в контексті конкурентоспроможності країни.

IV. Фінансова система як фактор економічного розвитку та конкурентоспроможності країни

52. Статистичне забезпечення у дослідженні фінансових потоків в Україні як складової підвищення ефективності функціонування економіки.

53. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління страховим ринком: статистичний аспект.

54. Статистика державних фінансів: аналіз класифікацій державного бюджету України в контексті розвитку СНР.

55. Статистичний аналіз зведеного бюджету України як передумови збалансованості соціально-економічного розвитку країни.

56. Статистичний аналіз статей консолідованого бюджету України щодо міжбюджетних трансфертів.

57. Статистика державного боргу України в контексті вимог міжнародних фінансових інституцій.

58. Статистичний аналіз структури бюджетної системи України щодо напрямів її удосконалення.

59. Статистичний аналіз дефіциту державного бюджету як чинника державного боргу України.

60. Статистичний аналіз характеру та напрямів реформування бюджетного субсидіювання.

61. Місцеві податки і збори та їх роль у соціально-економічному розвитку регіонів (статистичний аспект).

62. Аналіз процесу формування доходів і видатків місцевих бюджетів як чинника регіонального розвитку.

63. Аналіз пропорційності розподілу та збалансованості складових місцевих бюджетів як чинника інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності регіонів України.

64. Статистична оцінка ефективності формування і використання коштів місцевих бюджетів в процесі сталого розвитку регіонів.

65. Статистична оцінка податкової системи України в контексті нового Податкового кодексу.

66. Статистика фіскальної політики дискреційного та автоматичного типу в контексті регулювання економічного розвитку України.

67. Статистичний аналіз ефективності банківської діяльності та її ролі в забезпеченні економічного розвитку та конкурентоспроможності країни.

68. Статистичний аналіз ролі грошово-кредитного сектору та грошово-кредитної політики щодо зменшення критичного рівня ризиків рецесії.

69. Статистичне вивчення видів грошових агрегатів щодо їх взаємозв'язку в загальному грошовому обігу України.

70. Статистичні проблеми щодо процесу перерахунку національної валюти у єдину грошову одиницю в процесі регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

71. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління податковою системою України в контексті економічних реформ.

72. Статистичне дослідження відсоткових ставок як чинника кредитної політики країни.

73. Статистика ринку цінних паперів в Україні: стан ринку, перспективи розвитку.

V. Міжнародна статистика

74. Статистика глобального середовища: міжнародні порівняння, їх розвиток.

75. Статистика глобальної економіки: теоретико-методологічні засади аналізу.

76. Організація міжнародної статистики міжнародними інститутами: ООН, КЕС, МВФ, ОЕСР, ВБ (сучасний стан й перспективи розвитку).

77. Статистика методології міжнародних демографічних порівнянь.

78. Міжнародні стандарти та міжнародні статистичні класифікації бухгалтерського, фінансового та статистичного обліку – методологічні аспекти.

79. Статистика міжнародних порівнянь продуктивності сільськогосподарського виробництва на міжнародному рівні.

80. Статистична методологія міжнародних зіставлень ВВП на основі паритету купівельної спроможності валют.

81. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування міжнародного ринку праці: стан, проблеми, напрями удосконалення.

82. Система національних рахунків як методологічна основа аналізу глобальної економіки та міжнародних порівнянь.

83. Тенденції та суперечності глобалізації: статистичний аналіз.

84. Статистичне дослідження міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків на основі міжнародних стандартів статистичного дослідження.

85. Статистична методологія інформаційно-аналітичного забезпечення системи міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічних зв'язків.

86. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування міжнародного ринку товарів та послуг (статистичний аналіз).

87. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування міжнародного ринку зовнішніх закупівель.

88. Методологія статистичного аналізу функціонування системи міжнародних фінансів.

89. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування міжнародної банківської системи.

90. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування системи міжнародних розрахунків.

91. Статистична методологія міжнародних порівнянь рівня життя населення та людського розвитку.

92. Статистична методологія міжнародних порівнянь складу та динаміки національного багатства.

93. Статистична методологія міжнародних порівнянь стану навколишнього середовища як результату людської діяльності.

94. Сучасний рівень розвитку глобальної економіки: статистичний погляд.

95. Статистика економіки країн, які розвиваються: стан, перспективи.

96. Статистичний вираз інтеграції в світовій економіці з зростанням ролі країн, які розвиваються.

VI. Зовнішньоекономічна складова економічного розвитку та конкурентоспроможності країни

97. Статистичний аналіз конкурентоспроможності країн в умовах глобалізації.

98. Порівняльний аналіз соціально-економічного розвитку та конкурентоспроможності України з іншими країнами: статистичний вираз.

99. Компаративний аналіз економічного розвитку.

100. Порівняльний статистичний аналіз особливостей та конкурентоспроможності інноваційних процесів в різних країнах.

101. Статистичні дослідження впливу зовнішньої торгівлі на темпи і пропорції економічного розвитку України: методологія, розрахунки, показники.

102. Статистичне оцінювання рівноваги платіжного балансу за міжнародними стандартами.

103. Статистика зовнішнього боргу України: особливості методології визначення.

104. Статистичний аналіз міжнародних інноваційних позицій України.

105. Статистичне оцінювання платоспроможності України.

106. Статистичне оцінювання міжнародної ліквідності України.

VII. Демографічна складова економічного розвитку та конкурентоспроможності країни

107. Статистичний аналіз щодо визначення прогресивної структури населення.

108. Особливості екстенсивного та інтенсивного статистичного дослідження смертності населення: перспективи удосконалення обох підходів.

109. Статистичне оцінювання і моделювання демографічного потенціалу України: методологічні засади.

110. Еволюція демографічного складу населення України: статистичний аспект.

111. Статистичний аналіз сучасних закономірностей відтворення населення України щодо основних типів його відтворення.

112. Статистичні порівняння старіння населення України в рамках глобального демографічного старіння.

113. Статистична типологія регіонів України за показниками відтворення населення: методологія аналізу.

114. Статистичний аналіз репродуктивної активності населення України в контексті реалізації державної демографічної політики.

115. Статистичне оцінювання режиму дожиття середньої очікуваної тривалості життя як чинник людського розвитку: методологія та моделі.

116. Статистичний аналіз міграційної рухливості населення України в рамках євроінтеграційних процесів.

117. Статистика перспективних зрушень складу населення: перспективні розрахунки, їх методологія й практичне використання.

VIII. Ринок праці в контексті економічного розвитку та конкурентоспроможності країни

118. Статистичний аналіз ринку праці в умовах сучасної економіки України.

119. Порівняльний статистичний аналіз економічної активності населення України та країн європейської спільноти.

120. Регіональний аспект статистичного аналізу зайнятості населення в Україні.

121. Гендерний аспект статистичного аналізу зайнятості населення в Україні.

122. Статистичне оцінювання існуючого дисбалансу між попитом та пропозицією робочої сили в Україні.

123. Статистичний порівняльний аналіз конкурентоспроможності робочої сили та робочих місць в Україні.

124. Статистичне оцінювання безробіття в Україні відносно його обсягу, структури та динаміки.

125. Регіональний аспект статистичного аналізу безробіття в Україні відносно економічного регіонального зростання.

126. Статистичний аналіз регіональних відмінностей на ринку праці України.

127. Статистичний аналіз соціального захисту населення України в умовах економічного розвитку.

128. Статистичне оцінювання соціальних ризиків на ринку праці України.

129. Статистичний аналіз заробітної плати та диференціації її рівня в Україні.

130. Статистика регіональних особливостей заробітної плати в Україні.

131. Статистичний аналіз гендерних відмінностей в оплаті праці в Україні.

132. Методологічні засади статистичного аналізу вартості робочої сили в Україні.

133. Статистичне вивчення особливостей ринка робочої сили в Україні: монополізм та моносонія як подвійна монополія.

ІХ. Соціально – культурний аспект економічного розвитку та конкурентоспроможності

134. Особливості статистичного дослідження здоров'я населення як індикатору соціально-економічного розвитку країни.

135. Демографічні чинники людського розвитку країни, регіонів світу, глобального світу в цілому.

136. Статистичне дослідження системи охорони здоров'я населення в контексті людського розвитку.

137. Статистична характеристика рівня життя та умов проживання населення: методологія, показники, висновки.

138. Статистична оцінка зростання впливу освіти на рівень людського розвитку.

139. Статистичний аналіз сучасного соціального середовища та екологічних й глобальних аспектів людського розвитку.

140. Методологія статистичної оцінки ефективності фінансування людського розвитку.

141. Статистичне дослідження рівня життя населення в контексті людського розвитку.

142. Статистичний аналіз рівня освіти населення як первинного фактору конкурентоспроможності держави.

143. Статистичний аналіз діяльності мережі охорони здоров'я як складової соціально-економічного розвитку України.

144. Соціальний захист населення як фактор забезпечення людського розвитку й соціального миру.

Х. Аналіз розвитку підприємництва як фактору економічного розвитку та конкурентоспроможності країни

145. Статистична методологія інформаційно-аналітичного забезпечення управління бізнесом в розподілі по користувачах: власники, акціонери, менеджери, органи державного регулювання та управління.

146. Статистичне забезпечення менеджменту стосовно людського чинника та виробничих відносин.

147. Статистична методологія інформаційно-аналітичного забезпечення маркетингової діяльності.

148. Статистична методологія інформаційно-аналітичного забезпечення логістики стосовно матеріальних, інформаційних та фінансових потоків.

149. Статистичний аналіз доходів від основних факторів виробництва, їх віддзеркалення в консолідованому і секторальному рахунках утворення доходів.

150. Статистична оцінка тенденцій розвитку малого, середнього і великого бізнесу як фактору економічного розвитку.

151. Статистична оцінка економічної ефективності малого, середнього і великого бізнесу.

152. Статистична оцінка соціальної ефективності малого, середнього і великого бізнесу.

153. Статистична оцінка ефективності економічних операцій сектору не фінансових корпорацій.

154. Статистичне дослідження економічних операцій фінансових корпорацій та квазікорпорацій: порівняльний аналіз.

155. Статистична оцінка ефективності ринкової стратегії малого, середнього і великого бізнесу.

156. Статистична оцінка інвестиційної та інноваційної діяльності в малому, середньому і великому бізнесі.

157. Статистичний аналіз регіональних особливостей малого, середнього і великого бізнесу.

158. Методологія статистичної оцінки ризиків у бізнесі.

159. Статистична оцінка співвідношення між малим, середнім і великим бізнесом.

160. Порівняльна оцінка ефективності малого, середнього і великого бізнесу.

161. Статистичний аналіз сучасного стану, рівня і конкурентоспроможності виробництва сільськогосподарської продукції в розрізі інституційних одиниць.

162. Статистичне вивчення рівня і ефективності використання земельних ресурсів сільськогосподарськими підприємствами України: методологія, результати дослідження, висновки.

163. Статистична оцінка ролі малого, середнього і великого бізнесу у формуванні темпів і пропорцій економічного розвитку.

164. Статистична оцінка конкурентоспроможності вітчизняного бізнесу в національному та міжнародному середовищі.

XI. Розвиток ринку товарів і послуг як фактор економічного розвитку

165. Статистика ринку товарів та послуг щодо методології СНР.

166. Статистичне дослідження кругообігу товарів та послуг в моделі відкритої економіки.

167. Статистичний аналіз розвитку ринку товарів і послуг під впливом чинників внутрішнього та зовнішнього середовищ.

168. Статистичний аналіз структурних зрушень в попиті на предмети споживання населення за соціально-економічними ознаками.

169. Статистичний аналіз умов та факту збалансованості ринку товарів і грошей.

170. Статистичне оцінювання кон'юнктури на ринку товарів і послуг.

171. Статистичний аналіз та прогнозування розвитку ринку товарів і послуг.

172. Статистичний аналіз взаємозв'язку розвитку ринку товарів і послуг та економічного розвитку країни.

173. Статистичне оцінювання конкурентоспроможності національного ринку товарів і послуг.

174. Статистичний аналіз інфляції на споживчому ринку як фактору динаміки обсягу і структури попиту населення.

175. Статистичний аналіз зовнішньої торгівлі товарами і послугами.

176. Міжнародні зіставлення розвитку ринку товарів і послуг (статистичний аспект).

177. Статистичний аналіз якості товарів та послуг на основі міжнародних стандартів.

2.2. Підготовчий етап магістерського дослідження

Складання робочого плану. План підготовки магістерської роботи включає зміст роботи, терміни та очікувані результати, форму їх подання і відмітку наукового керівника про виконання науково-дослідної

підготовки за магістерською програмою навчання. Робочий план розробляється магістрантом за участю наукового керівника і відображає системний підхід до вирішення проблеми. Початковий варіант плану повинен відображати основну ідею роботи. При складанні первинного варіанту плану роботи слід визначити зміст окремих глав і сформулювати їх назви; продумати зміст кожної глави і намітити у вигляді розділів і параграфів послідовність питань, які будуть у ній розглянуті. Робочий план має бути гнучким і не обмежувати творчий розвиток ідеї. Подальші зміни в плані роботи можуть бути пов'язані з коригуванням варіантів напрями роботи після детального ознайомлення з досліджуваною проблемою, у зв'язку з відсутністю або недостатністю вихідного матеріалу, виявленням нових даних, що представляють теоретичний і практичний інтерес. У робочому плані має бути також передбачено час для організації експертизи магістерського дослідження і попереднього захисту.

Остаточний варіант плану затверджується науковим керівником і, по суті, являє собою спрощений попередній зміст роботи, з термінами виконання окремих її етапів.

Підбір матеріалу, аналіз та узагальнення. Підбір літератури слід починати відразу ж після вибору теми випускної кваліфікаційної роботи. При підборі літератури слід звертатися до предметно-тематичних каталогів і бібліографічних довідників як бібліотеки ЛНУ, так і будь-якої публічної бібліотеки, а також використовувати систему Internet.

Вивчення літератури з обраної теми потрібно починати з загальних робіт, щоб отримати уявлення про основні питання, до яких примикає обрана тема, а потім вже вести пошук нового матеріалу. При вивченні літератури бажано дотримуватися наступних рекомендацій:

- починати слід з літератури, яка розкриває теоретичні аспекти досліджуваного питання - монографій і журнальних статей, після цього використовувати інструктивні матеріали (тільки останніх видань);

- детальне вивчення студентом літературних джерел полягає в їх конспектуванні і систематизації, характер конспектів визначається можливістю використання даного матеріалу в роботі - виписки, цитати, короткий виклад змісту літературного джерела або характеристика фактичного матеріалу;

- систематизацію одержуваної інформації слід проводити за основними розділами магістерської роботи, передбаченими планом;

- при вивченні літератури не прагніть освоїти всю інформацію, в ній укладену, а відбирайте тільки ту, яка має безпосереднє відношення до теми роботи;

- критерієм оцінки прочитаного є можливість його практичного використання в магістерській роботі;

- вивчаючи літературні джерела, ретельно стежте за оформленням виписок, щоб надалі було легко ними користуватися;

- не турбуйтеся, якщо частина отриманих даних виявиться марною, дуже рідко вони використовуються повністю;

- орієнтуйтеся на останні дані, з відповідної проблеми спирайтеся на найавторитетніші джерела, точно зазначайте, звідки взяті матеріали;

- при відборі фактів з літературних джерел треба підходити до них критично.

Збір фактичного матеріалу - один з найбільш відповідальних етапів підготовки випускної кваліфікаційної роботи. Від того, наскільки правильно і повно зібраний фактичний матеріал, багато в чому залежить своєчасне та якісне написання роботи. Тому,

перш ніж приступити до збору матеріалу, студенту разом з науковим керівником необхідно ретельно продумати, який саме фактичний матеріал необхідний для випускної кваліфікаційної роботи, і скласти, по можливості, спеціальний план його збору в період практики.

Студент в період практики повинен зібрати статистичний матеріал, зробити необхідні виписки зі службової документації підприємства або організації, де він проходить практику, вивчити діючі інструкції, методичні вказівки, нормативні документи, постанови, які регламентують роботу тієї чи іншої організації чи підприємства. Студент повинен узагальнити матеріал, зібраний в період проходження практики, визначити його достовірність і достатність для підготовки магістерської роботи.

Після того, як вивчена і систематизована відібрана по темі література, а також зібрано та опрацьовано фактичний матеріал, можливі деякі зміни в первинному варіанті плану випускної кваліфікаційної роботи.

Обґрунтування актуальності, визначення теоретичного та практичного значення теми дослідження, висунення гіпотези дослідження. Актуальність теми відображає її важливість, своєчасність виконання і перспективність досягнутих рішень. Містить доводи, що свідчать про наукову і прикладну значущість дослідження. Необхідно переконливо показати, що в сучасному стані досліджуваного питання є незадовільно або неповністю вирішені аспекти даної проблеми. Висування гіпотези дослідження пов'язано з оцінкою розглянутої проблеми і констатацією факту необхідності її розв'язання.

Наприклад:

«Разом з тим, невирішеною є низка проблем теоретичного і прикладного характеру щодо дослідження

питань статистичної оцінки ризиків у бізнесі. Необхідність розвитку існуючих наукових підходів в даній області визначила актуальність дослідження, що вплинуло на вибір теми магістерської роботи, її мету та основні завдання».

Формулювання цілей і завдань, об'єкта і предмета дослідження. Мета дослідження - лаконічно-стисле формулювання результату рішення проблеми. Досягненню мети дослідження сприяють чітко сформульовані завдання дослідження, які, по суті, є декомпозицією мети на ряд окремих підцілей. Якщо мета визначає стратегію дослідження, то завдання - тактику дослідження. Виділяються зазвичай п'ять-шість завдань, які необхідно вирішити для досягнення мети дослідження.

Об'єктом дослідження або областю, в межах якої існує досліджувана проблема, є система показників, закономірностей, зв'язків, відносин, видів діяльності тощо. Формулювання предмета дослідження спрямоване на виділення з об'єкта дослідження більш вузької та конкретної галузі дослідження. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне та окреме.

Наприклад:

«Метою магістерського дослідження є вирішення актуального наукового завдання розробки методів та інструментів статистичної оцінки ризиків у бізнесі.

Для досягнення поставленої мети в магістерській роботі поставлено і вирішено такі завдання:

досліджено наукові концепції статистичної оцінки ризиків у бізнесі;

досліджено систему показників статистичної оцінки ризиків у бізнесі;

за допомогою статистичного аналізу доведено, що ефективність статистичної оцінки ризиків у бізнесі

визначає можливості розвитку фірми в нестабільних ринкових умовах;

сформульовано загальні та спеціальні принципи формування ефективного механізму статистичної оцінки ризиків у бізнесі;

запропоновано модель ігрового імітаційного експерименту для підвищення ефективності статистичної оцінки ризиків у бізнесі.

Об'єктом дослідження є діяльність господарюючих суб'єктів в умовах ризику і невизначеності.

Предметом дослідження є процеси організації статистичної оцінки ризиків у бізнесі.»

Конкретизація методів і методик дослідження.

Метод дослідження - сукупність прийомів, способів і правил, які дослідник застосовує для отримання нових знань і фактів, відкриття нових законів, нових формулювань економічних категорій, удосконалення прикладного статистичного аналізу та вироблення обґрунтованих практичних рекомендацій. Характеристика методичної частини магістерської роботи передбачає опис методів збору науково-практичної інформації та її обробки (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент, абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання, сходження від абстрактного до конкретного тощо).

Методика - послідовність вирішення приватних завдань на основі обраного методу дослідження, система умов, вимог і обмежень проведення дослідження.

Методи і методики дослідження слугують інструментами у вирішенні поставленої мети дослідження.

2.3. Теоретичні основи дослідження

Вивчення історії питання і аналіз його сучасного стану здійснюється безпосередньо при роботі з науковою літературою (монографіями, підручниками, статтями в періодичних виданнях, тезами доповідей, бібліографічними, інформаційними, реферативними виданнями тощо). Важливо знайти правильні орієнтири при пошуку літератури по темі. Як правило, орієнтирами є грамотно сформульовані гіпотеза і мета дослідження. При цьому збір теоретичної інформації ведеться ретроспективно - від сучасних джерел до більш старих. Крім того, вивчення матеріалу потрібно починати з найбільш фундаментальних робіт. Надалі необхідно продовжити пошук теоретичних джерел у напрямку від загального до окремого, тобто від базисних положень до більш конкретних. Доцільно звертатися до джерел, автори яких мають максимальний науковий авторитет у цій галузі. Завдання магістранта - знайти самостійну позицію, яка спиралася б на все краще, що можна почерпнути з авторитетних джерел.

Теоретична основа дослідження обов'язково включає вивчення і використання наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів у галузі економіки і статистики, пов'язаної з магістерськими дослідженням. Це можуть бути праці з економічної теорії, макро- і мікроекономіки, економічної статистики, фінансового й економічного аналізу, програмно-цільового планування і управління тощо. При цьому дослідження в області вирішення завдань прикладного характеру не виключають доцільності вивчення робіт загальнометодологічного характеру, звернення до праць з соціології, філософії, політології.

Критичний огляд літератури, що характеризує

теоретичні основи досліджуваної проблеми, дозволить виділити головне та істотне в сучасному стані вивченості теми роботи, оцінити раніше зроблене іншими дослідниками і сформулювати контури майбутнього дослідження. У результаті аналізу наукових праць має бути сформульовано своє конструктивне ставлення до відомих законів, процесів, принципів, термінології, прийнятої в економічній практиці, що надалі може розглядатися як внесок у розвиток теорії питання.

Логічним завершенням роботи з науковою інформацією є констатація стану проблеми, ступеня вивченості і розробки на сьогоднішній момент. Отже, потрібно чітко і ясно охарактеризувати стан проблеми: у вигляді невирішеного питання або ситуації, уточнення теоретичної чи практичної мети тощо.

Інформація, отримана з джерел, може використовуватися в тексті роботи прямо або побічно. Побічно - або всередині авторського тексту в переробленому вигляді, або побічно у вигляді цитат, тобто переказу в довільній формі змісту джерела з посиланням на нього, але без лапок. Особливою формою фактичного матеріалу є цитати, які використовуються для того, щоб без спотворення передати думку автора першоджерела, для ідентифікації поглядів при зіставленні різних точок зору тощо. Відшповхуючись від їх змісту, можна створити систему переконливих доказів, необхідних для об'єктивної характеристики досліджуваного питання. Цитати можуть використовуватися і для підтвердження окремих положень роботи. В усіх випадках число використуваних цитат має бути оптимальним, тобто визначатися потребами розробки теми, цитатами не слід зловживати, їхній надлишок може сприйматися як вираження слабкості власної позиції автора.

Якщо в тексті використовуються прямі цитати, їх

слід обов'язково брати в лапки і давати посилання. Цитати дозволяють з максимальною точністю передати авторську думку з метою її подальшого використання для обґрунтування своїх доводів або для полеміки з автором. Цитати залучають і для ілюстрації власних суджень.

2.4. Підтвердження гіпотези розрахунковим шляхом з обробкою наукової та практичної інформації

В магістерських дослідженнях з прикладної статистики, спершу, як правило, використовуються методи економічного аналізу. Метод економічного аналізу є діалектичним способом пізнання, це шлях вивчення предмета дослідження.

Основні види економічного аналізу включають в себе:

- теоретичний або якісно-логічний аналіз, заснований на прийомах абстракції. Як правило, це аналіз дії економічних законів, правильності формулювання економічних категорій, визначень, понять;

- макроекономічний аналіз - аналіз світового господарства, народного господарства країни, у тому числі за галузями, територіями, програмно-орієнтований аналіз;

- мікроекономічний аналіз - аналіз діяльності основних ланок народного господарства, тобто підприємств і організацій. Методи мікро- і макроекономічного аналізу, незважаючи на свої особливості, повинні бути порівняні;

- конкретний економічний аналіз, переважно кількісний аналіз, що супроводжується використанням конкретних розрахунків, формул, залежностей, моделей.

Теоретичний і конкретний аналіз взаємопов'язані і взаємозалежні, оскільки будь-яка формула або модель

повинна бути теоретично обґрунтованою.

Основні принципи методу економічного аналізу зводяться до наступного:

- єдність аналізу (розчленування досліджуваного явища на складові частини) та синтезу (об'єднання проаналізованих елементів в єдине ціле);

- комплексний підхід до вивчення проблеми. Мається на увазі комплексне вивчення економічних явищ, сторін господарської діяльності підприємств (економіки, організації виробництва, праці та управління, техніки, технології, екології, соціології тощо), розгляд економічних, технічних та інших показників у взаємозв'язку і взаємовпливі;

- розгляд економічних явищ і показників у розвитку, що передбачає використання такого аналітичного прийому, як порівняння. При цьому залежно від поставлених у роботі завдань порівняння приділяється увага не тільки простому кількісному зіставленню в динаміці (наприклад, абсолютна зміна показника), але і якісному порівнянню з урахуванням вдосконалення техніки і технології, організації виробництва тощо (відносна зміна показника за відповідними факторами).

Економічні явища, які вивчаються економічним аналізом, характеризуються абсолютними (собівартість, ціна, потужність, продуктивність тощо), відносними (ступінь виконання показника, динаміка і структура показника у відсотках або індексах; коефіцієнти тощо) і середніми величинами (середня заробітна плата, середня продуктивність праці, середня за видами продукції собівартість і т. д.).

У всіх випадках необхідна правильна обробка отриманої інформації. До традиційних прийомів і способів економічного аналізу відносять порівняння, угруповання, спосіб ланцюгових підстановок, абсолютних різниць,

індексний, балансовий методи, простих і складних відсотків, дисконтування тощо.

Взаємозв'язок між показниками при їх порівнянні може скласти предмет:

- горизонтального аналізу - просте порівняння показників у динаміці;

- вертикального аналізу - визначення структури показників для оцінки впливу кожної складової на результативність в цілому (наприклад, вертикальний аналіз балансу, компонентний аналіз фінансових результатів, аналіз структури собівартості продукції);

- трендового аналізу - порівняння кожної позиції звітності з показниками попередніх періодів та визначення тренду, тобто основної тенденції зміни показників у часі, очищеної від випадкових впливів та індивідуальних особливостей окремих періодів. За допомогою тренда прогнозуються можливі значення показника в майбутньому;

- аналізу відносних показників (коефіцієнтів), наприклад коефіцієнтів оновлення та вибуття основних виробничих фондів, коефіцієнта абсолютної ліквідності, коефіцієнта маневреності власного капіталу тощо;

- порівняльного (просторового) аналізу - порівняння показників діяльності окремих підрозділів організацій та об'єднань, конкурентів, порівняння показників з середньогалузевими показниками, з середніми по Україні, із середньосвітовими значеннями.

Ділення сукупності об'єктів дослідження для проведення аналізу на однорідні групи за відповідними ознаками є метод угруповання. Залежно від поставлених задач використовуються типологічні, структурні й аналітичні угруповання. Прикладом типологічного угруповання служить вибір організації як об'єкта дослідження за видами діяльності, формами власності.

Структурні угруповання дозволяють вивчати співвідношення окремих частин цілого, наприклад, структуру асортименту продукції, що випускається організацією, собівартості продукції, основних виробничих фондів, активу і пасиву бухгалтерського балансу. Аналітичні або причинно-наслідкові угруповання можуть включати в себе і типологічні, і структурні. Вони використовуються для визначення форми зв'язку між досліджуваними показниками за певною ознакою - кількісною або якісною. В якості інформаційної основи угруповання може використовуватися як генеральна сукупність показників, так і вибірка.

Як правило, окремо взятий показник знаходиться під впливом численних, часто різноспрямованих факторів. Тому аналіз динаміки досліджуваного показника повинен супроводжуватися оцінкою і виділенням головних причин-факторів. Часто вивчення причин-факторів, що впливають на поведінку показника, у свою чергу вимагає класифікації причин-факторів за ступенем впливу на групи першого, другого, третього порядків. Визначення ступеня впливу даного чинника при незмінності інших пов'язано з використанням методу ланцюгових підстановок.

Більш складними з формалізованих методів аналізу, в основі яких лежать строгі формалізовані аналітичні залежності, є:

- математико-статистичні методи вивчення зв'язків: кореляційний, регресійний, дисперсійний, факторний аналізи, метод головних компонент і т.д.;
- економетричні методи: матричні методи, гармонійний аналіз, спектральний аналіз, методи теорії виробничих функцій, методи теорії міжгалузевого балансу;
- методи економічної кібернетики і оптимального програмування: методи системного аналізу, лінійне програмування, нелінійне програмування, динамічне

програмування і т.д.;

- методи дослідження операцій і теорії прийняття рішення: методи теорії графів, теорії ігор, методи мережевого планування і управління і т.д.

У науковому сенсі метод економічного аналізу є система знань про прийоми дослідження, в практичному - вид управлінської діяльності, що передують прийняттю управлінських рішень. В організації роботи над магістерською роботою економічний аналіз займає проміжне місце між процесом підбору науково-практичної інформації і процесом ухвалення рішення по висунутій гіпотезі дослідження. Звідси зрозуміла роль грамотно підібраної інформації і вибору науково обґрунтованих методів і методик її обробки та аналізу.

2.5. Наукове керівництво, консультування і рецензування

Наукового керівника магістерської роботи призначають відповідним наказом по університету. Науковим керівником може бути особа з числа професорсько-викладацького складу університету, яка має науковий ступінь кандидата або доктора наук зі спеціальності, відповідної до спеціальності магістерської підготовки, та працює на посаді доцента, професора [6].

Науковий керівник магістерської роботи зобов'язаний [7]:

- допомогти студенту у виборі теми магістерської роботи, розробці плану його виконанні;
- надати допомогу у виборі методики проведення дослідження;
- консультувати при підборі джерел літератури і фактичного матеріалу;

- здійснювати систематичний контроль виконання магістерської роботи відповідно до розробленого плану;
- оцінювати якість виконання магістерської роботи відповідно до вимог, що висуваються до неї.

Керівник зобов'язаний щомісячно надавати очні консультації студенту за темою магістерської роботи.

Обов'язки студента: 1) обрати тему магістерської роботи; 2) скласти індивідуальний план щодо її виконання; 3) визначити перелік питань і практичних матеріалів, які належить вивчити й зібрати під час практик; 4) дібрати наукові джерела, які доцільно використати при виконанні магістерської роботи; 5) підготувати магістерську роботу відповідно до індивідуального графіку; 6) захистити магістерську роботу перед ДЕК, продемонструвавши рівень своєї наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Студенти та їхні наукові керівники на засіданнях кафедр у січні, березні та травні звітують про хід виконання магістерської роботи (результати розгляду поточних результатів роботи фіксуються в протоколі засідання кафедри, у відомості та в заліковій книжці студента) [7].

За підсумками роботи керівник готує відгук наукового керівника. У відгуку науковий керівник характеризує якість роботи, зазначає позитивні сторони, особливу увагу звертає на недоліки, визначає ступінь самостійності і творчого підходу, проявлені студентом в період написання магістерської роботи, ступінь відповідності вимогам, що пред'являються до магістерських робіт, рекомендує магістерську роботу до захисту, а також оцінює магістерську роботу.

Магістерська робота підлягає обов'язковому рецензуванню. В якості рецензентів залучаються переважно фахівці з теми дослідження з інших підрозділів

ЛНУ імені Тараса Шевченка і зовнішніх організацій, затверджені кафедрою.

У рецензії має бути дано аналіз змісту і основних положень рецензованої роботи, оцінка актуальності обраної теми, самостійності підходу до її розкриття (наявності власної точки зору автора), вміння користуватися сучасними методами збору і обробки інформації, ступеня обґрунтованості висновків і рекомендацій, достовірності отриманих результатів, їх новизни і практичної значущості. Поряд з позитивними сторонами роботи відзначаються недоліки роботи. На закінчення рецензент дає характеристику загального рівня магістерської роботи та оцінює її. Обсяг рецензії повинен становити від однієї до трьох сторінок машинописного тексту.

3.Написання та оформлення дипломної магістерської роботи

3.1. Вимоги до змісту та структури дипломної магістерської роботи

Зміст магістерської роботи передбачає:

- формулювання мети й завдань дослідження;
- аналіз стану вирішення проблеми за матеріалами вітчизняних і зарубіжних публікацій, обґрунтування мети дослідження;
- вибір методів досліджень, які застосовуються під час розв'язання науково-дослідного завдання, розробку власного плану дослідження;
- науковий аналіз і узагальнення фактичного матеріалу, який використовується в процесі дослідження;
- отримання власних результатів, що мають теоретичне, прикладне або науково-методичне значення;
- апробацію отриманих результатів у вигляді доповідей на наукових конференціях або підготовлених публікацій у наукових журналах і збірниках;
- узагальнення результатів досліджень з наведенням висновків і рекомендацій [7].

Магістерська робота повинна містити такі структурні частини:

- титульний аркуш;
- завдання на дипломну магістерську роботу;
- анотація;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів і термінів (за необхідності);
- вступ;

• основна частина, розбита на розділи, кожний з яких завершується стислим висновком;

- висновок;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності) [5, 7].

Виклад матеріалу випускної кваліфікаційної роботи має бути послідовним і логічним. Всі розділи повинні бути пов'язані між собою. Особливу увагу слід звертати на логічні переходи від однієї глави до іншої, від параграфа до параграфа, а всередині параграфа - від питання до питання. Написання тексту випускної кваліфікаційної роботи слід починати з введення і першого розділу, послідовно опрацьовуючи всі розділи, включені в план.

Обсяг магістерської роботи повинен становити 100-120 сторінок машинописного тексту (без урахування додатків).

Титульний аркуш містить повне найменування навчального закладу; прізвище, ім'я та по батькові автора; назва роботи; спеціальність; вчений ступінь, звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника і (або) консультанта; місто і рік оформлення роботи (зразок оформлення титульної сторінки наведено у додатку А). На титульному аркуші роботи повинні бути присутніми підписи магістранта, наукового керівника та завідувача кафедрою економічної теорії та прикладної статистики про допуск роботи до захисту.

На **другому титульному аркуші** наводиться завдання та календарний план роботи над роботою (зразок оформлення див. у додатку Б).

Зміст, наведений на початку роботи, дає можливість побачити структуру дослідження. У **змісті** містяться назви й номери початкових сторінок усіх структурних компонентів роботи: вступу, розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок),

висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків, інших структурних частин (зразок оформлення змісту наведено у додатку В).

Анотація повинна давати коротку характеристику виконаної роботи. Її слід починати з формулювання суті наукової проблеми, викладенню або рішенню якої присвячена робота, характеристики актуальності проведених досліджень, а далі викладати короткі відомості про об'єкт, предмет, цілі досліджень, зміст розділів роботи. Наприкінці слід тезово викласти отримані теоретичні та експериментальні результати. Анотація може завершуватися переліком ключових слів у називному відмінку і словосполучень (як правило, не більше 15). Обсяг анотації - до 1 сторінки (20-30 рядків). Доцільно робити ключові слова та анотацію українською та російською мовою.

Перелік умовних позначень, символів і термінів вводиться в магістерську роботу у разі, якщо в дослідженні прийнята специфічна термінологія, а також вживаються малопоширені скорочення, символи і позначення. Перелік їх може бути представлений у вигляді окремого списку, наприклад, у вигляді стовпчика, в якому зліва (по послідовності появи в тексті роботи) приводять позначення, скорочення або термін, праворуч - їхню детальну розшифровку. У стандартних ситуаціях допускається розшифровку спеціальних термінів, скорочень, символів і позначень приводити в тексті роботи при першій згадці.

У **вступі** в стислому і концентрованому вигляді повинні бути відображені актуальність роботи, об'єкт і предмет дослідження, мета, завдання, теоретичні та методологічні основи дослідження, публікації магістранта за темою дослідження, відомості про структуру та обсяг роботи. Крім того, вступ може містити коротку оцінку

сучасного стану розв'язуваної проблеми або завдання, зв'язок роботи з іншими науковими напрямками в економіці. Обсяг вступу становить 5-7 сторінок.

Основний текст роботи включає в себе чотири розділи. Глави можуть дробитися на параграфи і підпараграфи. Зміст розділів повинен відповідати завданням, сформульованим у вступі, і послідовно розкривати тему роботи. Основний текст роботи може містити аналіз наукової літератури з теми дослідження, докладний опис використовуваних методів, результати обробки зібраної практичної інформації, основні результати виконання магістерської роботи.

Розподіл матеріалу за окремими главами роботи може бути наступним.

Перший розділ магістерської роботи містить аналітичний огляд літератури з теми, обґрунтування вибору напрямку досліджень, загальну концепцію роботи. При цьому магістрант конкретизує основні етапи розвитку наукових уявлень з даної проблеми. Критично освітивши відомі в цій галузі роботи, магістрант повинен сфокусуватися на «вузьких місцях» у вирішенні існуючої проблеми на сучасному етапі. З метою теоретичного аналізу проблеми літературні матеріали можуть бути скомпоновані за хронологічним принципом, описуючи етапи дослідження проблеми вітчизняними та зарубіжними дослідниками. Тим самим розкривається «історія питання», простежується історична спадкоємність в роботах різних вчених, присвячених вивченню однієї або схожих проблем. Можлива також тематична побудова літературного огляду. Для цього у вступній частині тексту глави позначаються основні сторони, аспекти розглянутої проблеми, а потім послідовно і більш докладно аналізуються роботи, в яких вивчалися ці аспекти. При цьому якраз часто виявляються «розриви» у загальному

масиві даних (щось вивчено краще, щось - гірше, а щось не вивчено зовсім) або протиріччя у висновках дослідників. Найбільш підходить для магістерської роботи логічна побудова, відповідно до еволюції розвитку поглядів на досліджувані проблеми, оскільки дозволяє повною мірою розкрити їх сутність. Рекомендований обсяг першого розділу - 2-3 параграфів (не більше 1/3 від загального обсягу роботи).

У **другому розділі** представляється детальний (на відміну від вступу) опис об'єкта і предмета дослідження, використовуваних методів дослідження, теоретичних і практичних джерел інформації. У цій частині дається обґрунтування вибору прийнятого напрямку дослідження, методи вирішення задач та їх порівняльні оцінки, розробка загальної методики проведення досліджень. В цій частині приводяться алгоритм і результати власне дослідження проблемних ситуацій і процесів, формування системи показників ефективності діяльності та оцінка результатів досліджень. У цій главі на прикладі об'єкта дослідження повинна бути досліджена практика діяльності, розкрито і проаналізовано дію механізмів в досліджуваній предметній області. При проведенні аналізу та написанні даної глави повинні бути використані сучасні статистичні дані, що характеризують стан досліджуваного об'єкта в динаміці, матеріали звітності організації або органів влади тощо. Розділ повинен містити результати всіх видів проведених досліджень - як заснованих на вторинній інформації (з обов'язковим зазначенням джерел), так і виконаних магістрантом самостійно на конкретних об'єктах.

При підготовці розділу необхідно використовувати різні методи аналізу, а також спеціалізовані пакети прикладних програм (математичні, статистичні, моделювання та ін.) Матеріали розділу повинні дозволити оцінити коректність, повноту і обґрунтованість висновків і

рекомендацій з проблеми, що розглядається в роботі.

У **третьому розділі** подаються результати досліджень, обґрунтовані магістрантом висновки та прикладні рекомендації на основі зазначених результатів роботи. У цьому розділі магістрант повинен запропонувати методичні та організаційні рекомендації щодо вдосконалення механізму статистичного аналізу в досліджуваній галузі економічної діяльності. При цьому необхідно запропонувати набір варіантів та механізмів розв'язання проблеми, вивченої в магістерській роботі. Приводиться детальна розробка поставлених завдань: оцінка переваг у пропонованій методиці вирішення поставлених завдань перед раніше відомими альтернативними підходами, практичні розрахунки, отримані результати і висновки в цілому по роботі. Всі варіанти вирішення проблеми повинні базуватися на конкретному прикладі, що передбачає використання сучасних математичних методів та інформаційних технологій з подальшою оцінкою їх результатів. Проведені розрахунки повинні дозволити магістрантові розробити практичні рекомендації щодо вдосконалення механізмів та процесів, що протікають на досліджуваному об'єкті, а також оцінити можливий позитивний ефект від реалізації запропонованих заходів. Всі рекомендації повинні випливати з результатів досліджень, виконаних магістрантом.

Четвертий розділ присвячується питанням охорони праці та безпеки.

Відповідно до законодавства України майбутній магістр зобов'язаний забезпечити повну безпеку і здорові умови праці на своєму робочому місці. За повноту і правильність рішень з цивільної безпеки всі працівники несуть дисциплінарну, матеріальну, адміністративну й кримінальну відповідальність. Тому в кожній дипломній

магістерській роботі повинен бути розроблений розділ «Охорона праці», який висвітлює питання безпечного проведення робіт на об'єкті, що досліджується в магістерській роботі.

Метою розробки розділу «Охорона праці» є:

формування навичок прийняття конкретних організаційних рішень та визначення заходів по захисту працівників за умов виникнення надзвичайних ситуацій на об'єкті господарювання;

забезпечення стійкості роботи об'єкта господарювання та його елементів в умовах виникнення надзвичайних ситуацій;

захист працівників об'єкту в умовах виникнення техногенних та природних небезпек.

Магістранти при написанні дипломних магістерських робіт в розділі «Охорона праці» описують безпеку у виробничому середовищі досліджуваної галузі, розглядають стійкість функціонування об'єкта господарювання, висвітлюють питання охорони праці за темою роботи. Розділ має бути написаний конкретно, без викладання загальних теоретичних положень з підручників, норм, правил, інструкцій. Всі заходи, що пропонуються, мають бути обґрунтовані розрахунками або посиланнями на відповідні нормативні документи. При написанні розділу «Охорона праці» неприпустимо наводити загальні міркування, а також використовувати форму викладу, прийняту для правил та інструкцій. Необхідно використовувати встановлену термінологію в галузі охорони праці та цивільного захисту.

Студентам при написанні роботи у розділі «Охорона праці» необхідно звернути увагу на такі питання, пов'язані із специфікою спеціальності «Прикладна статистика»:

вимоги до проведення інструктажів серед персоналу з метою запобігання нещасних випадків;

організаційні рішення підвищення рівня охорони праці на об'єктах господарювання;

методи запобігання розвитку професійних захворювань серед працівників підприємства;

вимоги пожежної безпеки на об'єкті господарювання;

режими роботи з використанням сучасних інформаційних технологій;

статистичний аналіз нещасних випадків та їх причин на досліджуваному об'єкті.

Наприклад, розглядаючи робоче місце статистика-користувача ЕОМ, необхідно забезпечити:

об'ємно-планувальні вимоги щодо влаштування приміщень із робочими місцями користувачів ЕОМ;

ергономічні вимоги до робочого місця користувача ЕОМ;

вимоги метеорологічних умов у робочій зоні;

вимоги до хімічного складу повітря (озонування повітря при роботі лазерних принтерів як небезпечний та шкідливий чинник), наявність пилу;

вимоги до рівнів іонізуючих та неіонізуючих випромінювань, електричного та магнітного полів, електростатики, тощо;

вимоги електробезпеки;

вимоги до природного освітлення робочої зони;

вимоги до штучного освітлення робочої зони;

вимоги акустичного комфорту та захисту від вібрації;

вимоги пожежної безпеки.

У кінці кожного розділу подається стислий **висновок до розділу**. У висновках до розділів підводяться підсумки проведеної роботи. Необхідно наголосити на якісних і кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їхнього подальшого використання.

У **висновку** як самостійному розділі роботи повинні

бути представлені основні висновки проведених досліджень і опис отриманих результатів. Тут повинні бути відображені підсумкові результати проведених розрахунків, аналізу та оцінки, а також найцікавіші рекомендації та пропозиції автора. При цьому висновки і результати дослідження повинні послідовно відображати вирішення всіх завдань, поставлених автором у вступі, що дозволить оцінити закінченість і повноту проведеного дослідження.

Список використаних джерел. При написанні роботи автор зобов'язаний давати посилання на автора і джерело, з якого він запозичує матеріали, цитує окремі положення або використовує результати. До використаних літературних джерел можуть бути віднесені монографії та навчальна література, періодична література (статті з журналів і газет), законодавчі та інструктивні матеріали, статистичні збірники, електронні збірники, розміщені в мережі Інтернет, зарубіжна література тощо. Бібліографічний список повинен містити не менше 50-ти джерел, у тому числі включати джерела на іноземних мовах. Не менше 30% джерел повинні бути видані в останні два роки.

Літературні джерела повинні бути розташовані в алфавітному порядку за прізвищами авторів, у разі, якщо кількість авторів більше трьох - за назвою книги, решта матеріалів - в хронологічному порядку. Спочатку повинні бути вказані джерела українською мовою, потім на іноземних мовах. Більш докладно порядок оформлення списку літератури наведено в п. 3.3.

Додатки вводяться в роботу при необхідності, якщо вони відповідають змісту роботи і служать доповненням до розкриття окремих положень дослідження для об'єктивної оцінки наукової та практичної значущості дослідження і на обсяг магістерської роботи не впливають. Число додатків

визначається автором роботи самостійно. У цей розділ можуть включатися вихідні дані, допоміжні аналітичні розрахунки, проміжні результати обробки статистичних даних, матеріалів експертних оцінок, тексти комп'ютерних програм і короткий їх опис; копії документів, які підтверджують об'єктивність використаної інформації, наукове і (або) практичне застосування результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання. Додаток повинен мати змістовний заголовок.

3.2. Вимоги до оформлення магістерської роботи

Робота друкується на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210 мм x 270 мм). Набір тексту роботи на комп'ютері здійснюється з використанням текстового редактора Word.

Текст на сторінках в рамки не обводиться і не виділяється кольором. Дозволено використання кольору тільки в малюнках.

Стиль випускної магістерської роботи має бути діловим, без зайвої емоційного забарвлення. Не рекомендується використовувати займенники та дієслова в першій особі. Так, наприклад, замість виразу «я вважаю», «на мою думку», слід писати «автор вважає», «на думку автора», «вважаємо», «на наш погляд» і т.д.

Текст магістерської роботи необхідно друкувати з міжрядковим інтервалом 1,5 (до тридцяти рядків на сторінці), поля: угорі, внизу – 20 мм, з лівого боку – 30 мм, з правого боку – 15 мм; абзац – 1,25 мм; шрифт – Times New Roman, кегль – 14. Друк повинен бути чітким, чорного кольору, середньої жирності.

Заголовки структурних частин магістерської роботи друкують великими літерами симетрично до тексту,

наприклад:

ЗМІСТ

Заголовки підрозділів (параграфів) друкують з абзацу звичайним шрифтом. Крапку в кінці заголовків не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапками.

Кожну структурну частину магістерської роботи слід починати з нової сторінки.

Нумерація сторінок магістерської роботи має бути наскрізною (включаючи ілюстрації і таблиці). Нумерацію сторінок, розділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№».

Першою сторінкою магістерської роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші та аркуші завдання номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ» (крапка не ставиться). Заголовок розділу друкується великими літерами з нового рядка:

РОЗДІЛ 1 НАЗВА РОЗДІЛУ

Складові дипломної магістерської роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не нумерують.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера параграфа, між якими ставиться крапка. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка, за

якою в тому ж порядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять. Наприклад:

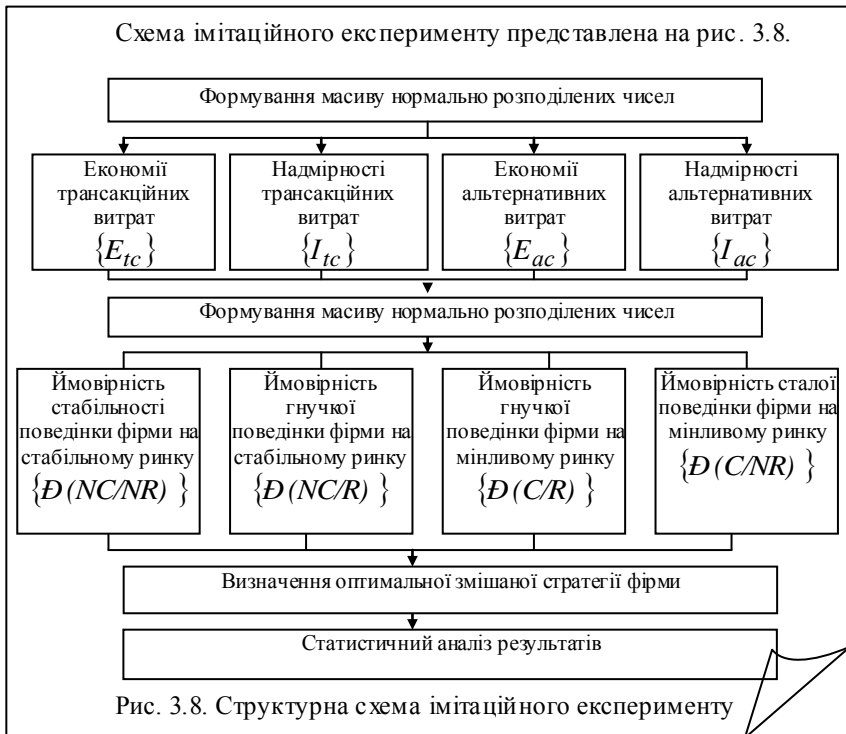
2.3. Статистичний аналіз інноваційної діяльності
в Луганській області

Ілюстрації і таблиці слід розташовувати в роботі безпосередньо на сторінці з текстом після абзацу, в якому вони згадуються вперше, або окремо на наступній сторінці. На всі рисунки і таблиці повинні бути посилання в тексті. При цьому по тексту слово «таблиця» або «рисунок» пишуть скорочено: «... у табл. 2.2». У повторних посиланнях на таблиці та рисунки скорочено пишуть слово «дивись», наприклад, «див. табл. 3.2». Вище і нижче кожної таблиці чи рисунку залишається по одному вільному рядку. Вони повинні бути розташовані так, щоб їх було зручно розглядати без повороту роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Ілюстрації і таблиці, які розташовані на окремих аркушах роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Якщо їх розміри більше формату А4, їх розміщують на аркуші формату А3 і враховують як одну сторінку. Якщо ілюстрація чи таблиця мають формат більший за А4, то її можна розмістити в додатках. При оформленні таблиць та рисунків допускається застосовувати шрифт на 1-2 пункти менший, ніж у тексті роботи.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу (за винятком ілюстрацій, поданих у додатках). Номер ілюстрації складається з номера розділу й порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Номер ілюстрації, її назва й

пояснювальний підпис розміщується безпосередньо під ілюстрацією. Наприклад:

Таблиці нумеруються послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщується напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу й порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка.

Якщо таблиця переноситься на наступну сторінку, то над таблицею пишеться «Продовження таблиці» й указується її номер. Назви граф у таблиці пишуться з великої літери, підзаголовки – з маленької, якщо вони складають одне речення із заголовком. Якщо вони

самостійні, то пишуться з великої літери. Висота рядків повинна бути не менше 8 мм. Наприклад:

Для більш точної оцінки необхідним є статистичний аналіз мінливості індексів валового внутрішнього продукту України й інших країн, проведений за допомогою пакету "Описова статистика" додатку Microsoft Excel і представлений у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Порівняльний аналіз мінливості індексу ВВП України

Назва статистичної оцінки	Світовий	США	Єврозона	Японія	Україна
Середнє	3,88	2,88	2,00	2,20	6,95
Стандартна похибка	0,25	0,40	0,42	0,55	1,59
Медіана	3,85	3,15	2,35	2,60	7,60
Стандартне відхилення	0,61	0,98	1,03	1,34	3,90
Дисперсія вибори	0,37	0,96	1,05	1,79	15,23
Екссес	1,99	0,03	-1,44	4,18	-1,32
Асиметричність	-0,23	-0,83	-0,74	-1,96	-0,18
Інтервал	1,90	2,70	2,50	3,70	10,00
Мінімум	2,90	1,30	0,50	-0,40	2,10
Максимум	4,80	4,00	3,00	3,30	12,10
Сума	23,30	17,30	12,00	13,20	41,70

Правила оформлення посилань на використані літературні джерела. При цитуванні тексту цитата наводиться в лапках, а після неї в квадратних дужках вказується посилання на літературне джерело за списком використаної літератури і номер сторінки, на якій в цьому джерелі поміщений цитований текст. Наприклад: [15, с. 237].

Формули та рівняння в магістерській роботі (якщо їх більше одного) нумерують у межах розділу. Номер формули або рівняння складається з номера розділу й порядкового номера формули в розділі, між якими ставиться крапка. Нумери формул та рівнянь пишуть біля

правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках.

Наприклад:

Умова необхідності й достатності згоди інтересів формулюється в такий спосіб:

$$\frac{\partial c_n^k(x_n^k)}{\partial x_n^k} \geq \frac{\partial R_n^k(y_n^k)}{\partial y_n^k}, \quad (3.21)$$

де $c_n^k(x_n^k)$ - вигоди n -го агента від трансакції, що виконуються в рамках k -ї організаційної структури;

x_n^k - трансакції, що виконуються n -м агентом в рамках k -ї організаційної структури;

y_n^k - трансакції, що виконуються n -м агентом за межами k -ї організаційної структури;

$R_n^k(x_n^k)$ - максимальна вигода n -го агента від трансакції, за умов виконання за межами k -ї організаційної структури.

Виконання умови (3.21) означає, що приріст ефекту від включення додаткових трансакцій n -го елемента в k -у мережу організаційної структури повинен бути не менше відповідного зниження цільової функції даного агента.

При оформленні формул і рівнянь необхідно дотримуватися таких правил:

- формули і рівняння слід виділяти з тексту в окремий рядок. Вище і нижче кожної формули та рівняння залишається по одному вільному рядку;
- якщо формула або рівняння не вміщаються в один рядок, вони повинні бути перенесені після знаку рівності (=) або

після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:). При цьому повторюють знак на початку наступного рядка;

- посилання на формули по тексту роботи дають у дужках;
- пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять у формулу або рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою або рівнянням в тій же послідовності, в якій вони дані у формулі (рівнянні). Значення кожного символу і числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слів "де" без двокрапки.

Формульні вирази виконуються тільки в редакторах формул MathType або Equation Editor. У формулах латинські та грецькі малі літери слід набирати курсивом, а грецькі прописні прямо. Вектори і матриці слід набирати прямими жирним шрифтом; «e» у значенні експоненти - прямим світлим шрифтом. У індексах скорочення від українських і англійських слів слід набирати прямим шрифтом.

Додатки оформлюють як продовження магістерської роботи на останніх її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожен додаток друкується з нової сторінки. З правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» (без знака №), і велика літера, що позначає додаток. Наприклад, «Додаток Б». Додатки позначаються великими літерами української абетки за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симметрично (по центру) відносно тексту сторінки. Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому куті зазначається «Продовження додатку А».

3.3. Оформлення бібліографічних записів

Книги

Однотомний документ

Один автор

1. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит. – М. : Ось-89, 1997. - 255 с.
2. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота = *That is more expensive than silver and gold* : [розповідь про 70-річний шлях Київ. ювелір. з-ду] / Наталія Дмитрівна Матюх ; [ред. рада: Цюпко С. В. (голова) та ін.]. — К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. — 311 с : іл., портр. — (Ювеліри України ; т. 1). — ISBN 966-965-810-1.

Два автори

3. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. : Києво-Могилян. акад., 2005. — 397, [1] с. : іл., портр. — (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1). — *Бібліогр. в кінці розд. та в тексті.* — ISBN 966-518-338-9.
4. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк ; Акад. адвокатури України, Шк. адвокат. підготов. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11). — ISBN 966-8062-37-X.

Три автори

5. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с. : ил. — *Предм. указ.: с. 263—265.* — *Библиогр. в конце гл.* — ISBN 978-966-415-020-7.

Чотири автори

6. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вігвиський В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.] ; *Укр. НДІ продуктивності АПК М-ва аграр. політики України*. — К. : НДІ "Укragenпромпродуктивність", 2006. — 106 с. : *табл.* — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи). — *Бібліогр.*: с. 106. — ISBN 966-7803-97-X.
7. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : *[підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.]* / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. : *іл., табл.* — (ПТО: Професійно-технічна освіта). — *Бібліогр.*: с. 472—473. — ISBN 966-8081-58-7.

П'ять і більше авторів

8. Модели управління проектами в нестабільной економічеськой среде / [Лысенко Ю. Г., Стасюк В. П., Белый А. П. и др.]; под ред. Ю. Г. Лысенко. — Донецк : Юго-Восток, 2003 . — 291 с.
9. Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Лушыхина И. М. и др.]; *под. ред. Г. С. Никифорова*. — [3-е изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с. : *іл., табл.* — *Бібліогр.*: с. 504—510. — ISBN 966-83243-34-X.
10. Формування здорового способу життя молоді : *навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді* / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]; *Укр. ін-т соц. дослідж.*. — К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с. : *іл., табл.* — (Серія "Формування здорового способу життя молоді" : у 14 кн. ; кн. 13). — *Бібліогр.*: с. 84—85 *та в підрядк. прим.* — ISBN 966-8435-10-9.

Без автора

11. Статистичні дослідження в економіці / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. : іл., табл., портр. — (Грані світу). — ISBN 978-966-2923-73-5.

12. Методологічні підходи до визначення ефективності інституцій : *антологія* / [упорядкув., ст., пер. І прим. В. О. Шевчук]. — К. : Грамота, 2007. — 638, [1] с. — *Бібліогр. в прим. в кінці розд.* — ISBN 978-966-349-045-X.

Багатотомний документ

13. Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.] ; *НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознав., Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського.* — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007— . — (Джерела з історії науки в Україні). — *Бібліогр. В підрядк. прим.* — ISBN 978-966-02-4254-8.

Ч. 2 : Додатки. — 2007. — 573, [1] с. : іл., табл. — *Бібліогр.: с. 346—370 (2046 назв).* — *Імен. покажч.: с. 529—554.* — *Геогр. покажч.: с. 555—565.* — ISBN 978-966-02-4256-5.

або

14. Історія Національної академії наук України, 1941—1945. Ч. 2. Додатки / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.] ; *НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознав., Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського.* — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. — 573, [1] с. : іл., табл. — (Джерела з історії науки в Україні). — *Бібліогр.: с. 346—370 (2046 назв).* — *Імен. покажч.: с. 529—554.* — *Геогр. покажч.: с. 555—565.* — ISBN 978-966-02-4256-5.

15. Межгосударственные стандарты : *каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.].* — Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005— . — (Серия "Нормативная база предприятия"). — ISBN 966-7961-45-1.

Т. 1. — 2005. — 277 с. — ISBN 966-7961-46-X.

16. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. — Х. : Право, 2002— . — ISBN 966-95754-6-X.

Т. 4 : Косвенные налоги. — 2007. — 534 с. — *Библиогр. в подстроч. примеч.* — ISBN 966-8467-91-4.

17. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч. 1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова ; *Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т"*. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с. : іл.

Матеріали конференцій, з'їздів

18. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : *матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.)* / М-во аграр. політики, Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва ; редкол.: В. М. Нагаєв [та ін.]. — Х. : Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с. : іл., табл. — *Бібліогр. в кінці доп.* — ISBN 966-7392-31-7.

19. Кібернетика в сучасних економічних процесах : *зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту.* — К. : ІСОА, 2002. — 147 с. : іл., табл. — ISBN 966-8059-08-5.

20. Ризикологія в економіці та підприємництві : *зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27—28 берез. 2001 р.* / М-во освіти і науки України, Держ податк. адмін. України [та ін.] ; редкол.: О. Д. Шаранов (голов. ред.) [та ін.]. — К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. — 452 с. — *Текст: укр., рос.* — *Бібліогр. в кінці ст.* — ISBN 966-7257-60-6.

Препринти

21. Гимпельсон В. Е. Нестандартная занятость и российский рынок труда / Гимпельсон В. Е.,

Капелюшников Р. И. – М. : ГУ ВШЭ, 2005. – 36 с. - (Препринт / ГУ ВШЭ WP3/2005/05).

Словники

22. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : слов.-довід. основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко ; Європ. ун-т. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с. : табл. — ISBN 966-301-090-8.

23. Українсько-німецький тематичний словник = *Ukrainisch-deutsches thematisches Wörterbuch* : [близько 15 000 термінів / уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с. — ISBN 966-8387-23-6.

24. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с. : іл., табл. — ISBN 966-8039-97-1.

Атласи

25. Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт. дню науки в ім'я миру та розв. згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. — К. : Варта, 2006. — 217, [1] с. : іл., табл., портр., карти. — ISBN 966-585-199-3.

Законодавчі та нормативні документи

26. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань). — ISBN 966-611-412-7.

27. Медична статистика : зб. нормат. док. / М-во охорони здоров'я України, Голов. упр. охорони здоров'я та мед. забезп. м. Києва, Київ. міськ. наук. інформ.-аналіт. центр мед. статистик ; упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. — К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. — 459 с. : табл. — (Нормативні директивні правові документи). — ISBN 966-8318-99-4.

Стандарти

28. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. —

[Чинний від 2005—04—01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. :

табл. — (Національні стандарти України). — *Текст: нім., англ., фр., рос., укр.*

29. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007—01—01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. : *табл.* — (Національний стандарт України).

Каталоги

30. Межгосударственные стандарты : *каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]*. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт, 2006— . — (Серия "Нормативная база предприятия"). — ISBN 966-7961-77-X. Т. 5. — 2007. — 264 с. — ISBN 966-7961-75-3.

Т. 6. — 2007. — 277 с. : *табл.* — *Библиогр. : с. 277 (6 назв.)*. — ISBN 966-7961-76-1.

31. Університетська книга : *осінь, 2003 : [каталог]*. — [Суми : Унів. кн., 2003?]. — 11 с. : *іл.*

Бібліографічні покажчики

32. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба.. — Львів : Укр. технології, 2007. — 74 с. : *табл.* — *Текст: укр., рос., англ.*

33. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / М-во внутр. справ України, Львів. держ. ун-т внутр. справ ;

[уклад.: Кирись Б. О., Потлань О. С.]. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).

Автореферати дисертацій

34. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. На здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 "Автоматиз. системи упр. Та прогрес. інформ. технологій" / Нгуен Ші Данг ; Нац. техн. ун-т України "Харків. політехн. ін-т". — К., 2007. — 20 с. : іл., табл. — Бібліогр.: с. 17—18.

35. Филатова Ю. В. Адаптация экономического поведения фирмы к современным условиям России : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. экон. наук : спец. 08.00.01. "Экономическая теория" / Ю. В. Филатова. - Волгоград, 2008. - 18 с.

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання

36. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов — основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. — 2007. — № 1. — С. 39—61. — Бібліогр.: с. 59—61.

37. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С. 25—29. — Бібліогр.: с. 29.

38. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20. — Бібліогр.: с. 20.

39. Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра:

проблеми модернізації міст України : (кінець XIX—початок XX ст.) / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С. 137—202.

Електронні ресурси

40. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [*Електронний ресурс*] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — Електрон. дані. — К. : Інфодиск, 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукраїнський перепис населення, 2001). — Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану.

41. Бібліотека і доступність інформації. у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті. [*Електронний ресурс*] : (підсумки 10-ї Мі.жнар. конф. "Крим-2003") / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн.: <http://www.nbugov.ua/articles/2003/03klinko.htm>. — Назва з екрану.

42. Про соціально-економічне становище України за січень-серпень 2009 року [*Електронний ресурс*] / Держ. ком. статистики України. - Режим доступу до матеріалів : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Елементи, виділені *курсивом*, є факультативними і вводяться в бібліографічний запис залежно від теми роботи. Проміжки між знаками та елементами запису є обов'язковими і використовують для розрізнення знаків граматичної і приписаної пунктуації [6].

4. Процедура захисту магістерської роботи

Студент здійснює підготовку й написання магістерської роботи під керівництвом наукового керівника й зобов'язаний подавати йому роботу для перевірки частинами в установлені терміни відповідно до індивідуального плану написання магістерської роботи. Недотримання студентом узгодженого календарного графіка написання магістерської роботи (несвоєчасне завершення розділів та роботи загалом) розглядається як невиконання ним навчального плану, що може бути підставою для відрахування його з університету як такого, що не виконав навчальний план.

Науковий керівник магістерської роботи перевіряє виконану частину роботи й надає відповідні рекомендації.

Обов'язковим є публічний розгляд поточних результатів магістерської роботи на засіданнях кафедри в січні, березні й травні останнього навчального року. За результатами цих розглядів студент отримує залік, який виставляється в залікову книжку завідувачем кафедри.

Після усунення всіх зауважень керівника студент завершує оформлення роботи й подає її науковому керівникові для підсумкової перевірки на предмет відповідності встановленим вимогам.

За умови належного виконання роботи науковий керівник допускає її до попереднього захисту.

Наступним етапом є попередній захист магістерської роботи в спеціально створеній комісії профільної кафедри. Попередній захист проводиться не пізніше ніж за 4 тижні до захисту магістерської роботи. Термін захисту магістерської роботи доводиться до відома студентів не

пізніше, ніж за два місяці.

Студент подає на попередній захист роботу в завершеному, але не зшитому вигляді. У разі виявлення несуттєвих недоліків йому може бути надано певний термін для їх усунення. У разі невідповідності роботи встановленим вимогам, наявності суттєвих недоліків, комісія складає й подає на кафедру висновок про недопущення її до захисту.

Після попереднього захисту в разі повної відповідності її встановленим вимогам магістерська робота зшивається у тверду обкладинку. Електронний варіант магістерської роботи на диску (для тексту – у форматі doc або rtf) подається студентом до бібліотеки університету (про що ставиться відповідна відмітка на титульній сторінці магістерської роботи). У разі відсутності відмітки бібліотеки магістерська робота не допускається до захисту.

На титульній сторінці магістерської роботи ставиться підпис магістранта, наукового керівника й завідувача профільної кафедри. У кінці роботи підшиваються два пусті файли для розміщення відгуку наукового керівника й рецензії.

Виконану магістерську роботу подають науковому керівникові та рецензенту не пізніше, ніж за 2 тижні до захисту, які в триденний термін складають відгук та рецензію про неї.

У відгуку науковий керівник відзначає ступінь самостійності у виконанні роботи, здобутки й недоліки, наявність елементів дослідження й узагальнення передового досвіду, обґрунтованість і цінність висновків, робить висновок про можливість рекомендації роботи до захисту (орієнтовну схему відгуку наведено в додатку Д).

Допущена до захисту магістерська робота підлягає рецензуванню. Рецензенти визначаються кафедрою. Рецензентами можуть бути викладачі вищих навчальних

закладів, висококваліфіковані вчителі шкіл і працівники органів народної освіти, культури, співробітники науково-дослідних установ або підприємств, які спеціалізуються на вирішенні проблем, споріднених з темою роботи. Рецензент у п'ятиденний термін ознайомлюється з роботою й дає на неї письмову рецензію. Рецензія повинна відображати позитивні досягнення магістерської роботи та її недоліки, містити ґрунтовний аналіз змісту роботи, висновок щодо можливості її захисту та рекомендацію щодо диференційованої оцінки її якості (зразок оформлення рецензії наведено у додатку Г).

Внесення змін у магістерську роботу після складання відгуку наукового керівника та рецензії не допускається.

Магістерська робота в електронному вигляді передається в бібліотеку не пізніше ніж за 14 днів до дати захисту.

Магістерська робота разом з відгуком керівника та рецензією передається на кафедру за 10 днів до початку державної атестації.

Магістерська робота до захисту не допускається, якщо вона:

- не пройшла попередній захист на профільній кафедрі, про що свідчить протокол засідання кафедри;
- представлена науковому керівникові на перевірку з порушенням термінів, установлених індивідуальним планом магістранта щодо виконання магістерської роботи;
- виконана на тему, що вчасно не була затверджена наказом по університету або не вчасно скоригована;
- не має відгуку наукового керівника або рецензії;
- не має відповідної відмітки про передачу електронного варіанта магістерської роботи до бібліотеки університету на титульному аркуші роботи [7].

Захист магістерської роботи включає в себе доповідь магістранта, його відповіді на запитання членів комісії, наукову дискусію з проблем, порушених у роботі, оголошення відгуку наукового керівника та рецензій на роботу. Доповідь магістранта повинен відповідати змісту магістерської роботи. Тривалість доповіді - до 15 хвилин. Неприпустимо просте перерахування змісту розділів з поглибленням в деталі роботи. У доповіді повинні знайти відображення:

- мета і завдання, методологія дослідження;
- актуальність і практична цінність, результати апробації;
- основна ідея роботи і найбільш важливі висновки із стислим обґрунтуванням, перспективи подальших досліджень.

Текст виступу студента на захисті магістерської роботи має бути погоджено з науковим керівником.

При захисті використовуються демонстраційні матеріали у формі слайдів, віддрукованих роздавальних матеріалів тощо. Захист магістерської роботи проводиться у встановлений час на засіданні державної екзаменаційної комісії (ДЕК) за участю не менше двох третин її складу [2]. Крім членів екзаменаційної комісії на захисті бажана присутність наукового керівника та рецензента роботи, а також можлива присутність викладачів, аспірантів і магістрантів.

Захист починається з доповіді магістранта за темою роботи. Доповідь слід починати з обґрунтування актуальності обраної теми, опису наукової проблеми і формулювання мети роботи, а потім у послідовності, встановленій логікою проведеного дослідження, по главах розкривати основний зміст роботи, звертаючи особливу увагу на найбільш важливі розділи та цікаві результати, новизну роботи, критичні зіставлення та оцінки. Заключна

частина доповіді будується за текстом висновку роботи, перераховуються загальні висновки без повторення окремих узагальнень, зроблених при характеристиці розділів основної частини, збираються воедино основні рекомендації. Магістрант повинен викладати основний зміст роботи вільно, не читаючи письмового тексту.

Після завершення доповіді члени ДЕК задають магістрантові питання, як безпосередньо пов'язані з темою роботи, так і близько до неї відносяться. Магістрант повинен дати змістовні відповіді на всі питання. При відповіді на питання магістрант має право користуватися своєю роботою.

Після відповіді на всі питання оголошується зміст рецензії або надається слово для виступу рецензенту (якщо він присутній на захисті). Після цього слово може бути надано науковому керівникові для характеристики магістерської роботи (відзначити її позитивні й негативні сторони) та ставлення студента до своїх обов'язків. Захист однієї магістерської роботи триває не більше 30 хвилин [7].

Після закінчення дискусії магістрантові надається заключне слово. У своєму заключному слові магістрант повинен відповісти на зауваження рецензентів і членів ДЕК. Після заключного слова магістранта процедура захисту роботи вважається закінченою.

Результати захисту магістерської роботи визначаються на закритому засіданні ДЕК після проведення всіх захистів, призначених на поточну дату, на основі наступних оцінок:

- наукового керівника за якість роботи, ступінь її відповідності вимогам, що пред'являються до магістерських робіт;
- рецензента за роботу в цілому, враховуючи ступінь обґрунтованості висновків і рекомендацій, їх новизни і практичної значимості;

- членів ДЕК за зміст роботи, її захист, включаючи доповідь, відповіді на зауваження рецензента.

Підсумкова оцінка за результатами захисту магістерської роботи магістранта проставляється в протокол засідання комісії і залікову книжку магістранта, в яких розписуються голова та члени ДЕК [2].

Повторний захист магістерської роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Рішення ДЕК оголошується прилюдно в день захисту магістерських робіт. Воно є остаточним і оскарженню не підлягає. Оцінка, визначена комісією, відображається в протоколі ДЕК та залікових книжках.

Студента, який отримав на захисті магістерської роботи незадовільну оцінку, повинні відрахувати з університету й у цьому випадку йому видається академічна довідка встановленого зразка. Він має право бути повторно допущеним до захисту магістерської роботи протягом наступних трьох років у період роботи ДЕК. У разі виставлення незадовільної оцінки ДЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він повинен опрацювати нову тему, визначену профільною кафедрою. Якщо студент не з'явився на засідання ДЕК для захисту магістерської роботи, то в протоколі комісії відзначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання ДЕК.

При встановленні плагіату повторний захист магістерської роботи не дозволяється. Студент має право бути повторно допущеним до захисту тільки після опрацювання нової теми, визначеної профільною кафедрою [7].

Орієнтовні критерії оцінювання [7]:

Оцінка **«відмінно»** ставиться, якщо до магістерської роботи немає суттєвих зауважень; обґрунтовано

актуальність теми; тему розкрито повністю; робота містить елементи наукової новизни, має теоретичне й практичне значення; доповідь на захисті є логічною, змістовною, проголошена з вільним оперуванням матеріалу; відгук і рецензія позитивні; відповіді на питання членів ДЕК вичерпні й переконливі; робота повністю відповідає встановленим вимогам.

Оцінка **«добре»** ставиться, якщо тема роботи практично розкрита, але наявні певні недоліки, які не мають істотного значення; у теоретичній частині поверхнево проаналізовано літературні джерела, елементи новизни та практичного значення представлені не зовсім чітко; висновки не є переконливими; є окремі зауваження в рецензії та відгуку наукового керівника; доповідь студента на захисті побудована логічно, проголошена з вільним оперуванням матеріалу, відповіді на запитання членів ДЕК переважно вичерпні й переконливі; робота оформлена в межах встановлених вимог.

Оцінка **«задовільно»** ставиться, якщо тема роботи в основному розкрита, але мають місце певні недоліки змістового характеру; нечітко сформульовані мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження; відсутній або суттєво обмежений аналіз наукової полеміки; аналітична частина характеризується надмірною описовістю; висновки й пропозиції, що містяться в роботі не обґрунтовані; рецензія й відгук містять окремі зауваження, які не отримали пояснення; доповідь прочитана за текстом, або підготовлена невдало; не всі відповіді на запитання членів ДЕК є коректними або вони не одержали належної аргументації; є зауваження щодо оформлення роботи.

Оцінка **«незадовільно»** ставиться, якщо порушено логіку у викладі матеріалу в роботі; розділи не узгоджені між собою; відсутній огляд сучасних літературних джерел; відсутній докладний аналіз досліджуваних проблем;

відсутні особисті висновки й пропозиції автора; робота не відповідає спеціальності; мають місце суттєві недоліки в оформленні роботи; виступ на захисті свідчить про слабку орієнтацію в досліджуваній проблемі.

Шкала ECTS	Орієнтовні критерії
A	Робота відповідає всім вимогам, має інноваційний характер, наукову новизну та практичне значення. Захист показав високу обізнаність студента в предметі дослідження.
B	Робота відповідає всім вимогам, має практичне значення. Результати дослідження можуть бути впроваджені. Захист показав обізнаність студента в предметі дослідження.
C	Робота відповідає всім вимогам, але не має суттєвої новизни та практичного значення. Захист загалом засвідчив обізнаність студента в предметі дослідження.
D	Робота загалом відповідає вимогам, але немає новизни й практичного значення. Робота має деякі зауваження. Захист засвідчив не повну обізнаність студента в предметі дослідження.
E	Робота загалом відповідає вимогам, але немає новизни й практичного значення. Робота має суттєві зауваження. Захист засвідчив суттєві недоліки та не повну обізнаність студента в предметі дослідження.
F	Робота не відповідає вимогам, має багато суттєвих зауважень. Захист засвідчив відсутність необхідної підготовки студента, необізнаність студента в предметі дослідження. Необхідно доопрацювати роботу, але повторний захист можливий.
FX	Робота не відповідає вимогам, захист показав відсутність необхідної підготовки студента та повну необізнаність студента в предметі дослідження. Тому повторний захист неможливий, студент повинен отримати нову тему.

5. Рекомендовані джерела інформації для виконання магістерської роботи

Якість виконання магістерської роботи залежить, насамперед, від якості пошуку, збору й аналізу всієї потрібної інформації.

Потрібна інформація поділяється на зовнішню та внутрішню. Зовнішня інформація – це вся інформація, яка знаходиться за межами об’єкта дослідження, а внутрішня – належить цьому об’єкту.

Відомо, що все пізнається в порівнянні. Тому на цей час відчувається гостра потреба у предметному вивченні та аналізі передового досвіду з статистичного аналізу високорозвинутих країн та країн з перехідною економікою: США, Великої Британії, Канади, Німеччини, Франції, Італії, Швеції, Швейцарії, Японії, Росії, Польщі, Угорщини, Чехії та ін.

Для міжнародних і регіональних порівнянь та аналізу найважливіших економічних та соціальних показників використовують наступні джерела інформації:

Загальнодержавні нормативні акти

Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. 23 липня. – № 30. – с. 381 – 417 [з змінами 2004 р.].

Усі закони України і укази Президента України, які публікують на шпальтах таких офіційних видань:

- 1) „Відомості Верховної Ради України”;
- 2) „Урядовий кур’єр”. Часопис „Урядовий кур’єр” публікує також усі постанови Кабінету Міністрів України.

Поточні оперативні, підсумкові та аналітичні Internet - джерела

Веб-сайт Державного комітету статистики України – найважливіша статистична інформація з усіх галузей економіки та соціального життя України, її регіонів та вибірково міжнародні порівняння країн: www.ukrstat.gov.ua

Веб-сайт Міністерства фінансів України – фінансова інформація усіх галузей економіки і соціального життя України та її регіонів: <http://www.minfin.gov.ua>

Інформація з розвитку регіонів України: <http://www.ir.org.ua>

Аналітична інформація “Інституту Реформ” (Київ, Україна): <http://www.ipa.net.ua>

Інформація з маркетингу України: <http://www.marketing.vc>

Кожне міністерство України, кожна обласна державна адміністрація, великі міста України, а також крупні підприємства, установи та організації мають свої інформаційно-аналітичні веб-сайти.

Міжнародна інформація

Найбільша у світі універсальна електронна енциклопедія „wikipedia” – інформація з усіх знань, галузей економіки та соціального життя: <http://ru.wikipedia.org/wiki/>

Веб-сайт державного комітету статистики Російської Федерації – найважливіша статистична інформація усіх галузей економіки та соціального життя Росії, її регіонів та вибірково міжнародні порівняння: <http://www.gks.ru>

Веб-сайт статистичного агентства Eurostat Європейського союзу – найважливіша постійно оновлювана інформація з усіх галузей економіки та соціального життя 27 країн – членів Європейського союзу: <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat>

Веб-сайти ООН (російська мова) – економічна, соціальна та демографічна інформація 192 країн – членів ООН: <http://www.un.org/russian>

Англійська мова – більш повна інформація про 192 країн – членів ООН: <http://www.un.org/>

Веб-сайт Всесвітнього банку ООН (World Bank) – фінансова та економічна інформація 190 країн – членів ООН: www.worldbank.org

Веб-сайт Європейського Центрального Банку Європейського союзу (European Central Bank) – оперативна інформація про інфляцію, курси валют, ціни та економічні показники країн Європи та світу: <http://www.ecb.int/>

Веб-сайт міжнародного часопису „Фінансові часи” (Financial Times), Лондон:

а) поточна фінансова та економічна інформація усіх країн світу: www.FTD/CHARTS

б) поточна інформація про досягнення Internet та інших високих технологій: www.ft.com/internet

в) дані стосовно 500 найкрупніших компаній Великої Британії та світу: www.ft.com/ft500

Веб-сайти міжнародного журналу „Економіст” (The Economist), Лондон:

а) інформація про проблеми економіки та бізнесу всіх країн світу: www.economist.com/countries

б) інформація про економіку та бізнес міст світу: www.economist.com/cities

Веб-сайт Управління національної статистики Великої Британії (The Office for National Statistics) – інформація з усіх галузей економіки та соціального життя Великої Британії: www.statistics.gov.uk

Веб-сайт Федерального статистичного управління Німеччини – інформація з усіх галузей економіки та соціального життя Німеччини: <http://www.statistik-bund.de>

Веб-сайт Бюро статистики праці США (Bureau of Labor Statistics) - економічна та соціальна інформація США та інших країн світу: <http://www.stats.bls.gov>

Веб-сайт Всесвітньої туристської організації (The World Tourism Organization), Іспанія, Мадрид – інформація з менеджменту туризму усіх країн світу: www.world-tourism.org/tourism_highlights

Офіційні статистичні публікації та фахові журнали

„Статистичний щорічник України за...рік / Держкомстат України. – Київ” [найбільш повний універсальний статистичний щорічник України; виходить з друку у червні кожного року; дані за попередні роки] – Найважливіша офіційна інформація з усіх галузей економіки та соціального життя України, її регіонів та вибірково міжнародні порівняння країн.

„Україна у цифрах у...році/Держкомстат України. – К.” [короткий, але більш оперативний, універсальний статистичний щорічник України].

„Статистика України” – щоквартальний науково-інформаційний журнал Держкомстату України (аналітичні статті та поточна інформація з усіх галузей економіки та соціального життя України).

„Фінанси України” – щомісячний журнал Міністерства фінансів України (інформація з фінансового менеджменту).

„Коммунальное хозяйство городов” (науково-технічний збірник, з 1992 року, більш 70 випусків, видання Харківської національної академії міського господарства) – інформація всіх галузей житлово-комунального господарства, а також соціального життя міст та регіонів України.

„Управління сучасним містом” (щомісячний журнал, Київ).

Кожна область України, АР Крим та м. Київ мають свої статистичні щорічники.

„Российский статистический ежегодник за...год” (Москва, Держкомстат РФ; з 1994 року до цього часу; найбільш повний офіційний статистичний щорічник Росії).

„Проблемы теории и практики управления”. Москва. – щомісячний журнал.

„Жилищное и коммунальное хозяйство”. Москва. – щомісячний журнал; інформація з усіх галузей житлово-комунального господарства.

Statistical Abstract of the United States („Статистичний збірник Сполучених Штатів за...рік”. Вашингтон. Державне видавництво США. З 1878 року до цього часу. Основний загальний статистичний щорічник США).

Annual Abstract of Statistics...London. („Річний статистичний збірник за...рік. Лондон”. З 1856 р. до цього часу. Основний офіційний статистичний щорічник Великої Британії).

Statistisches Jahrbuch...für Bundesrepublik Deutschland. („Статистичний щорічник за...рік Федеративної республіки Німеччини”. Основний офіційний статистичний щорічник Німеччини).

Annuaire statistique de la France... Paris: INSEE („Статистичний щорічник Франції за...рік. Париж: ІНСЕЕ”. З 1878р. до цього часу. Основний офіційний статистичний щорічник Франції).

General Statistics. Luxembourg. EU („Загальна статистика. Люксембург. Європейський союз”. Основний офіційний статистичний щорічник 27 країн – членів Європейського союзу).

Energy Statistics („Енергетична статистика”. Щорічник Європейського союзу. З 1964 р. до цього часу).

Social Statistics („Соціальна статистика”. Люксембург. Евростат. Основний офіційний щорічник та

аналогічний щорічник з соціальної сфери діяльності 27 країн – членів Європейського союзу).

Довідкові видання

Економічна енциклопедія. У 3-ох томах. Т.1.Київ: Академія, 2000. – 864 с.; Т.2.К.: Академія, 2001. – 848 с.; Т.3. К., 2002. – 871 с.

Большая советская энциклопедия. 3-е изд. Т.1 – 30. М.: СЭ, 1969-1978.

Большой экономический словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна. – 3-е изд. – М.: Ин-т новой экономики. 1998. - 864 с.

Статистический словарь / Гл. ред. Юркова Ю.А. – М.: Финстатинформ, 1996. – 708 с.

Тоффлер Б. Словарь маркетинговых терминов. – М.: ИНФРА – М.. 2000. – 432 с.

Ковалевський Г.В.. Селиванов В.М. Статистика зарубіжних країн. – Харків: Харківський національний університет. 2001. – 144 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (рішення Колегії МОН від 11.04.2001 р.).

Ковалевский Г.В. Идеи, поиски, решения. – Харьков: Харківська національна академія міського господарства. 2005. («Словарь важнейших терминов экономики, бизнеса и менеджмента»). С. 153-174.

Encyclopedia of statistical sciences. V.1-9. – New York: J. Wiley. 1981-1988. („Енциклопедія статистичних наук. Т.1-9. – Нью-Йорк: Дж. Уилей” – одна з найкращих статистичних енциклопедій світу. У 9 томах інформація з статистичних та аналітичних методів економіки).

Handwörterbuch der Wirtschaftswissenschaften. Bd. 1-10. Stuttgart. 1977-1983. („Словник господарських наук. Тома 1-10. Штуттгарт. 1977-1983.”) – одна з найкращих німецькомовних економічних та управлінських

енциклопедій; містить велику кількість статей з економіки.

The new Palgrave: A dictionary of economics. V. 1-4. London, 1986-1989. („Новий Палгрев: словник з економіки. Т.1-4. Лондон”) – найкраща економічна енциклопедія Великої Британії; містить велику кількість статей з економіки.

Ivanovic, A., Collin, P.H. Dictionary of Human Resources and Personnel Management. 2nd ed. London: BVM, 1997. 264 pp. („Іванович А., Колін П.Х. Словник з людських ресурсів та менеджменту персоналу. 2-ге видання. Лондон”. У серії „Британські книги з менеджменту”. 7500 термінів).

Список використаних джерел

1. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступенева освіта) (затверджено Постановою КМУ від 20.01.1998 р. № 65)
2. Рекомендації про порядок створення, організацію та роботу державної екзаменаційної комісії в вищих навчальних закладах України № 83-5/1259 від 29.12.1993 р.
3. Державний стандарт України ДСТУ 3008-95 "Документація. Звіти у сфері науки и техніки. Структура и правила оформлення"
4. Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра спеціальності 8.03050601 «Прикладна статистика»
5. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 384 від 20.03.2012 «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації»
6. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій (Бюлетень ВАК України, № 6, 2007 р.)
7. Типове положення про магістерську роботу в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка (Затвержене Вченою Радою 24 червня 2011 р.)
8. Положення про магістратуру ЛНУ імені Тараса Шевченка (Затвержене Вченою Радою 26 червня 2009 р.)

Додатки

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Інститут економіки та бізнесу
Кафедра економічної теорії та прикладної статистики

Телюкова Лідія Олександрівна

**СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
РЕГІОНІВ УКРАЇНИ**

**Магістерська робота
за спеціальністю 8.03050601 «Прикладна статистика»**

Особистий підпис - _____

Науковий керівник - _____ доц., к.е.н. Прізвище, ініціали

Зав. кафедри - _____ доц., к.е.н. Прізвище, ініціали

*Штамп
бібліотеки*

Луганськ - 2014

Зразок оформлення завдання

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Інститут економіки та бізнесу
Кафедра економічної теорії та прикладної статистики
Освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»
Спеціальність 8.03050601 «Прикладна статистика»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Н.М. Чеботарьова

“ ___ ” _____ 2013 року

**З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від “ ___ ” ___ 20_року №_

2. Строк по дання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

Продовження додатку Б

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ

ВСТУП	.....	6
РОЗДІЛ 1	НАЗВА РОЗДІЛУ	9
	1.1. Назва параграфу	9
	1.2. Назва параграфу	23
	Висновки до розділу I	32
РОЗДІЛ 2	НАЗВА РОЗДІЛУ	33
	2.1. Назва параграфу	33
	2.2. Назва параграфу	56
	Висновки до розділу	78
.....	.....	.....
ВИСНОВКИ	.....	110
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	.....	115
ДОДАТКИ	.....	120

Додаток Г

Орієнтовна схема рецензії на магістерську роботу

Рецензія
на магістерську роботу

(прізвище та ініціали)

(назва теми)

за спеціальністю 8.03050601 „Прикладна статистика”

- Актуальність теми.
- Практична цінність питань, які розроблені в науковій роботі.
- Стисла характеристика магістерської роботи за розділами.
- Позитивні моменти й недоліки магістерської роботи.
- Новизна й оригінальність ідей, покладених в основу роботи.
- Методика вивчення й обробка матеріалів дослідження.
- Наявність у роботі певних рекомендацій та їх обґрунтування:
- Якість оформлення дипломної (магістерської) роботи.
- Недоліки роботи.
- Оцінка магістерської роботи за чотирибальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Дата та підпис рецензента із зазначенням посади, наукового ступеня та вченого звання. Підпис завіряється печаткою навчального закладу, установи або організації, у якій працює рецензент.

Додаток Д

Орієнтовна схема відгуку на магістерську роботу

Відгук наукового керівника
про магістерську роботу

(прізвище та ініціали)

(назва теми)

за спеціальністю 8.03050601 „Прикладна статистика”

- Актуальність теми.
- Відповідність змісту роботи обраній темі.
- Рівень повноти розробки питань та окремих проблем.
- Рівень теоретичної та професійної підготовки магістранта, його здатність до самостійної роботи.
  - Логічність, послідовність, аргументованість викладу матеріалу, вміння робити висновки.
  - Характеристика студента під час роботи над магістерською роботою (дисциплінованість, наполегливість, підготовленість, своєчасність виконання завдання тощо).
  - Важливість запропонованих магістрантом рекомендацій для їхнього впровадження в практику роботи навчальних закладів різного рівня.
  - Відповідність дослідження вимогам, що висуваються до магістерських робіт.

Дата й підпис керівника магістерської роботи із зазначенням посади, наукового ступеня та вченого звання.

Чеботарьова Н. М., Кондратьева Т. В. Магістерська робота. – Методичні рекомендації до підготовки та захисту для студентів спеціальності 8.03050601 «Прикладна статистика».

Магістерська робота – це самостійна кваліфікаційна робота дослідного характеру, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в рамках освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю «Прикладна статистика». Вона є формою контролю набутих магістрантом у процесі навчання інтегрованих знань, умінь, навичок, які необхідні для виконання професійних обов'язків. У даному навчально-методичному виданні представлені загальні рекомендації, що ґрунтуються на практиці виконання досліджень подібного роду.

Ключові слова: магістерська робота, наукове дослідження, методи, об'єкт, предмет дослідження, структура магістерської роботи.

Чеботарёва Н. М., Кондратьева Т. В. Магистерская работа. - Методические рекомендации к подготовке и защите для студентов специальности 8.03050601 «Прикладная статистика».

Магистерская работа - это самостоятельная квалификационная работа исследовательского характера, которая синтезирует итог теоретической и практической подготовки в рамках образовательно-профессиональной программы подготовки магистров по специальности «Прикладная статистика». Она является формой контроля приобретенных магистрантом в процессе обучения интегрированных знаний, умений, навыков, которые необходимы для выполнения профессиональных обязанностей. В данном учебно-методическом издании представлены общие рекомендации, основанные на практике выполнения подобного рода исследований.

Ключевые слова: магистерская работа, научное исследование, методы, объект, предмет исследования, структура магистерской работы.

Chebotareva N. M., Kondratieva T. V. Master's thesis. - Guidelines for writing and protection for students of the speciality 8.03050601 «Applied Statistics».

Master's students interested in researching and writing a thesis need to follow the steps listed in this guidelines for the successful completion of the master's degree. Writing a master's thesis is a creative process. Thus its nature and progress can depend very much on the candidate and the subject matter. However these general principles should be kept in mind. This guidebook summarizes the procedures for students who are planning to write theses for their master's degree. This manual also is intended to guide students in the elements and structure generally contained in a thesis as well as to provide a reference to the appropriate style manuals and other writing resources.

Key words: master thesis, scientific research methods, object, object of study, the structure of the master's work.

Навчально-методичне видання

ЧЕБОТАРЬОВА Наталія Миколаївна
КОНДРАТЬЄВА Тетяна Вікторівна

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

*Методичні рекомендації до підготовки та захисту
для студентів спеціальності
8.03050601 «Прикладна статистика»*

За редакцією авторів
Комп'ютерне макетування – Т. В. Кондратьєва

Здано до склад. 05.05.2013 р. Підп. до друку 05.06.2013 р.
Формат 60×84 1/16. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman.
Друк ризографічний. Ум. друк. арк. 5,35. Накл. 200 прим. Зам № 162.

Видавець і виготовлювач
Видавництво Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011. т/ф: (0642) 58-03-20.
e-mail: alma-mater@list.ru

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК 3459 від 09.04.2009 р.